Алғы сөз

Қазақ тілі - тәуелсіз республикамыздың мемлекеттік тілі. Ол - мемлекеттің бүкіл аумағында қоғамдық қатынастардың барлық саласында қолданылатын мемлекеттік басқару, іс-қағаздарды жүргізу мен рәсімдеу тілі. Мемлекеттік тіл – шын мәнінде қатынас құралы ғана емес, әлеуметтік ерекшелік, ұлттық әдет-ғұрып, салт – сана, ойлау жүйесі. Тіл дегеніміз – мемлекет. Ол - халық. Ғасырлар бойы қазақтың ұлт ретіндегі мәдени тұтастығына ең негізгі ұйтқы болған – оның ғажайып тілі деп өте дұрыс айтқан.

Тіл – қатынас құралы ғана емес, тіл-билік, тіл-ұлттық рух, тіл-туысқандық, бірлік. Ендеше мемлекеттік тілімізді билікке де, бірлікке де белсене араластырып, беделін көтеріп, өрісін кеңейтуге атсалысуымыз керек.

«Қазақстан Республикасындағы тілдер туралы» Заңын іске асыру мақсатында колледж ұжымы тілдерді дамыту бағдарламасы бойынша жұмыстануда.

Әр оқу жылының басында, яғни 22-қыркүйек Қазақстан Республикасының Тілдер күніне орай колледжімізде апталық ұйымдастырылады. Осы апталықта колледж оқытушылары әртүрлі тәрбиелік шаралар ұйымдастырып өткізеді. Бұндай шаралар болашақ маман иелерінің мемлекеттік тілге деген құрметін арттырады.

Осы жинаққа 2016-2017 оқу жылында Тілдер мерекесіне орай ұйымдастырылған апталықта өткізілген шаралар енгізілген.

«Мемлекеттік тіл - Қазақстан халықтарын біріктіретін тіл» аттыҚазақстан Республикасы халықтарының тілдері күніне арналған іс-шаралар (21.09 – 24.09.2016)

№	Тәрбие сағатының атауы	Күні	Тобы	кабинет	Уақыты	Жауапты
1	«Тілім менің – тірлігімнің айғағы»	21.09.16	ИБ-21	202 каб.	11.30	Тилеуова А.Р.
2	«Үш тұғырлы тіл болашақтың бастауы»	21.09.16	БА – 41	306 каб.	13.30	Ақмамбетова Д.Б.
3	«Мәңгілік елдің мәңгілік тілі»	21.09.16	ШБ-41	302 каб.	13.30	АзановаС.У.
4	«Язык-бесценное наследство вековое»	21.09.16	ШБ-12,	317 каб.	13.30	Жаманбаева А.А.
5	«Тілім менің тірегім»	23.09.16	ДТА -22	300 каб.	12.15	Ескалиев Ж.Ж.
6	«Ана тілім- арым бұл!»	23.09.16	ДТА -13	300 каб.	11.40	Таңатбекова Г.О.
7	«Язык-душа народа»	23.09.16	І курс арасына	208 каб.	13.30	Джахиева А.Б.
8	«Тілім менің – арым менің»	23.09.16	МБ – 11	201каб.	13.30	Калиева С.А.
9	«Тілдің ұтқырлығы-білімнің тапқырлығы» сайыс	23.09.16	МБ-11 ШБ-11	306 каб.	13.30	АзановаС.У.
10	«Язык – душа народа»	23.09.16	ДТБ -12	216 каб.	14.15	Мақсұтқызы М.
11	«Үштілділік заман талабы»	23.09.16	МДА-13, ШБ-11 МБ-11,	210 каб.	14.15	Тасжанова М.Ж. Дүйсенова Қ.Е.
12	«Мемлекеттік тіл – менің тілім»	24.09.16	МДБ-31	212 каб.	11.30	Козыбакова А.П.
13	«Жеті жұрттың тілін біл, жеті түрлі ілім біл»	23.09.16	ӨБ-11	116 каб.	13.00	Мусрепова Х.К.
14	«Тілім деп соқ, жүрегім»	24.09.16	І курс арасына	209 каб.	13.30	Кдырова Г.Г.
15	«Өз тіліңді құрметте»	23.09.16	МБ-21	217 каб.	15.10	Таумурунова М.Е.
16	«Тіл-білім, тәрбие тұғыры»	24.09.16	ША-22	209 каб.	12.15	Домбаева Л.Қ. Қамидоллина А.Т.
17	«Kazakhstan is the kingdom of three languages»	24.09.16	ША – 22	310 каб.	11 :30	Мереева К.С.
18	«Халықтарды біріктірген мемлекет»	24.09.16	ШБ-21	309 каб.	11:30	Испекеева Д.Е.
19	«1001 мақал, 101 жұмбақ»	24.09.16	ШБ – 11	307 каб.	12:15	Шадимуратова М.М.
20	«Язык всем знаниям и всей природе ключ»	24.09.16	МДБ-11	310 каб.	13.30	Ахмедова Ш.К.
21	«Тілім менің-тіршілігімнің тірегі»	24.09.16	БА-11	200 каб.	13.30	Алдабергенова Э.М.
22	«День языков – народов Казахстана»	24.09.16	ШБ-42	308 каб.	13.30	Утебаева М.А.
23	«Тіл – ұлттың жаны»	24.09.16	ША – 13	309 каб.	13.30	Атагараева А.А.

Оқытушы: Тилеуова А.Р

Мамандығы: «Бастауыш білім беру»

Біліктілігі: «Информатика пәнінен бастауыш білім беру»

Тобы: ИБ-21

Күні: 21.09.2016ж.

Тәрбие сағатының тақырыбы: «Тілім менің – тірлігімнің айғағы!»

Тәрбие сағатының мақсаты: Қазақстан өмір сүретін халықтардың әдет ғұрпын, салт-дәстүрін, тілін қастерлеп, бүгініміз бен келешегіміз үшін бірлігімізді нығайту басты борышымыз екенін ұғындыру. Қазақ еліне деген үмітті шыңдау, мемлекеттік тілдің маңызын, қасиетін ұғындыру.

Тәрбиелік: Өз елін, өз тілін, Отанын сүюге, құрметтеуге тәрбиелеу.

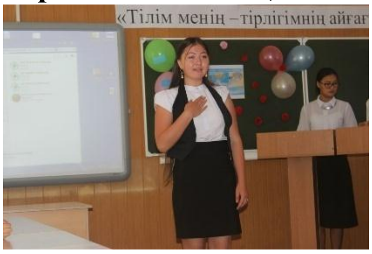

1-жүргізуші:

Туған тілім тірлігімнің айғағы,
Тілім барда айтылар сыр ойдағы.
Өссе тілім менде бірге өсемін,
Өшсе тілім,менде бірге өшемін. .
-Тілім менің, Осы тілде шежірем,жырым менің
Асан қайғы арманы,Қорқыт күйі,
Тағдыруммен тамырлас мұңым менің.
Тілім менің, Жауға айбарым,ұраным,туым менің.
-Қазақ тілі саялаған нұр бағым,
Қазақ тілім ана тілім,ардағым.
Сен арқылы жетіп жатыр өмірге
Жан сырларым,тілегім,бар арманым
-Тіл дегенім түсіністік құралы,
Тіл арқылы адам бәрін ұғады.
Татулық та, бірлік,достық,береке,
Бәрі-бәрі осы ұғымға сияды

2-жүргізуші:

Саф ауасын жұттың ба, самалымның,
Тердің бе қызғалдағын дала гүлін.
Абай мен Мұхтар ағам жырлап өткен,
Қалың қалай,қасиетті ана тілім.
Қайырлы күн,құрметті достар!

1-жүргізуші: Еуразияның қақ ортасында орналасып, талай халықтың көнедегі және қазіргі кездегі тарихына куә болған, тарихы солармен тағдырлас қазақ даласы, қазақ жері, қазақ ұлты қандай қиыншылықтарды бастан өткізбеді десеңізші….

2-жүргізуші: Ия, Ботакөз! Біз қазақ деген мал баққан елміз, бірақ ешкімге соқтықпай жай жатқан елміз. Елімізден құт-береке қашпасын деп, жеріміздің шетін жау баспасын деп найзаға үкі таққан елміз,басымыздан сөз асырмаған елміз.

1-жүргізуші: Тіл-ұлттың белгісі, халықтың мұрасы, дүниетаным құралы. Халықтың тарихта қалуы тіліне байланысты. «Тілі жоғалған халықтың өзі де жоғалады» деген сөзді жадымыздан шығармайық.

2-жүргізуші: Тіл халық тарихы, тіл ұлттық қазына, тіл біздің намысымыз, арымыз, байлығымыз, барымыз.

Әннің де естісі бар есері бар,
Тыңдаушының құлағын тесері бар.
Ақылдының сөзіндей ойлы-күйлі
Тыңдағанда көңілдің өсері бар.
Ұйықтап жатқан жүректі ән оятар,
Әннің тәтті оралған мәні оятар.

2-жүргізуші: Ендеше Жомарт Мөлдірдің орындауындағы <u>«Туған жер»</u> әнді қарсы алыңыздар.

1-жүргізуші: Бүгінгі күні «Ел тағдыры-тіл тағдыры» деген сөздің мәнін терең пайымдасақ, мемлекетімізге тәңір сыйлаған тәуелсіздігіміздің тірегі тіл екендігін жүрегімізбен сезіндік.

2-жүргізуші: Сол еліміздің тірегіне айналған «Тіл туралы заңдарына» тоқтала кетсек.

1-жүргізуші: Алғаш рет 1989 жыл 22-қыркүйек Қазақстан Республикасындағы тілдер туралы заң қабылданып, қазақ тіліне «Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі» мәртебесі берілді.

2-жүргізуші: ИБ – 21 тобының студенттері сіз қандай мәлімет білесіз?

Жантанатова Гүлайым:1993 жыл 28-қаңтар. Қазақстан Республикасының тұңғыш Конституциясы қабылданып, онда қазақ тілі «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік тілі» болып бекітілді.1995 жыл 30-тамыз.Республикалық референдумда Қазақстан Республикасының жаңа Конституциясы қабылданып, Конституцияның 7-бабында «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік тілі-қазақ тілі»,-делінген.

Шәмшеева Айжұлдыз:1997 жыл 11-шілде. Қазақстан Республикасындағы тілдер туралы Заң Парламентке қайтадан талқыланып, ол Қазақстан Республикасының Президентінің Жарлығымен бекітілді. Бұл Заң бойынша қазақ тілі- Қазақстан Республикасының Мемлекеттік тілі, қазақ халқының ұлттық тілі болып есептеледі,-деген. Қазақстан Республикасындағы тіл туралы Заң 6 тарау, 27 баптан тұрады. (Студенттер заңның әр бабын жатқа кезекпен айтады)

Нұрдаулетова Бағила: 3-бап: Тіл туралы заңдар Қазақстан Республикасының азаматтарына, Қазақстан Республикасында тұрақты тұратын шетелдіктерге және азаматтығы жоқ адамдарға қолданылады.4-бап. Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі-қазақ тілі. Мемлекеттік тілді меңгеру- Қазақстан Республикасының әрбір азаматының парызы.

Аманқос Динара: 5-бап: Мемлекеттік ұйымдарда және жергілікті өзін-өзі басқару орындарында орыс тілі ресми түрде қазақ тілімен тең қолданылады. 6-бап: Қазақстан Республикасының азаматының ана тілін қолданылуына, қарым-қатынас, тәрбие, оқу және шығармашылық тілін еркін таңдауына құқығы бар.

Утюген Райхан: 7-бап:Қазақстанда мемлекеттік тілдің және басқа да тілдердің қолданылуына және оларды үйренуге кедергі келтіретін лауазымды адамдардың іс-әрекеттері Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жауаптылыққа әкеп соқтырады.13-бап: Қазақстан Республикасында сот ісі мемлекеттік тілде жүргізіледі, ал қажет болған жағдайда, сот ісін жүргізуде орыс тілі немесе басқа тілдер мемлекеттік тілмен тең қолданылады.

Қайырмұханова Амина: 16-бап: Білім беру ұйымдарында мемлекеттік тіл мен орыс тілі міндетті оқу пәні болып табылады және білім туралы құжатқа енгізілетін пәндер тізбесіне кіреді. 17-бап: Мәдени шаралар мемлекеттік тілде және қажет болған жағдайда басқа да тілдерде жүргізіледі. 18-бап: Қазақстан Республикасы баспа басылымдары мен бұқаралық ақпарат құралдарында мемлекеттік тілдің,басқа да тілдердің қолданылуын қамтамасыз етеді.

Қауымбаева Марал: 19-бап: Мемлекеттік ұйымдардың, олардың құрылымдық бөлімшелердің атаулары мемлекеттік тілде және орыс тілінде беріледі. 20-бап: Кісі есімін, әкесінің есімін және тегін ресми құжаттарда жазу Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес келуге тиіс. 24-бап.Тіл туралы заңды бұзғаны үшін Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жауаптылыққа тартылады.

Бекібаева Мадина

Қуан, далам!
Қуанатын күн бүгін.
Серпіп таста
Мұңды жүрек түндігін.
Тіл туралы
Заңым енді күшіне
Паш еткендей
Кеске жаңа кіндігін.

Қуан, бабам!
Қуанатын жөнің бар.
Деген едің-
«Тіл бар жерде өмір бар»
Халық жауы
Атандық-ау сол үшін
Ғұмырыңды құрбан етіп жолыңда ар.

Андирханова Айгерім

Тілім келді,дінім қайта оралды,
Басқа төнген қара бұлттар жоғалды.

Көк аспанда күндей болып жарқырап,
Қазақ елі егеменді бола алды.
Тілім менің-тірегім,дінім менің,
Тілсіз қандай болады күнім менің?!
Өз халқыңа жетеді өз мәнінде
Өз тілімде оқылса жырым менің.

1-жүргізуші: Президенттің тіл туралы айтылған ескертулері мен сөздеріне шолу жасасақ қалай қарайсың Руслан?

2-жүргізуші: Ия Ботакөз! Елбасымыз Қазақ тілі туралы көптеген ескертулерді халыққа айтқан. Әр сұхбат сайын қазақ тілінің мәртебесін арттыру үшін «Қазақ тілі – өзіміздің ана тілімізде сөйлесейік» деген.

1-жүргізуші. Ал ендеше тақтаға назар аударыңыздар!

Видео «Қазақстан Республикасы тұңғыш президенті Н.Ә. Назарбаевтың қазақ тілі жөніндегі пікірі»

Қосымбаева Айгерім
Күш кеміді, айбынды ту құлады,
Кеше батыр – бүгін қорқақ, бұғады.
Ерікке ұмтылған ұшқыр жаны кісенде
Қан суынған, жүрек солғын соғады.
Қыран құсты қос қанаты қырқылды,
Күндей күшті күркіреген ел тынды.
Асқар Алтай — алтын ана есте жоқ,
Батыр, хандар — асқан жандар ұмытылды!
Ерлік, елдік, бірлік, қайрат, бақ, ардың,
— Жауыз тағдыр жойды бәрін не бардың...
Алтын Күннен бағасыз бір белгі боп,
Нұрлы жұлдыз, бабам тілі, сен қалдың!
Жарық көрмей жатсаң да ұзақ, кен-тілім,
Таза, терең, өткір, күшті, кең тілім,
Тарап кеткен балаларыңды бауырыңа
Ақ қолыңмен тарта аларсың сен, тілім!

1-жүргізуші: Қазақ би өнерінің түп тамыры ғасырлар қойнауынан нәр алатыны белгілі. Халқымыздың тек өзіне ғана тән қазақ биі - әлем билерінің ішіндегі ең жасы десек те болады. <u>Алдарыңызда қазақ биі.</u>

2-жүргізуші: Ботакөз есіңе түсірші сен осы тіл туралы қандай мақал-мәтел немесе шешендік сөздер білесің?

1-жүргізуші:
Қазір міне:
Анам берген туған тілім,
Атам берген құрал тілім.
Ана тілің алпыс тілге татиды.
«Ана тілін білмейтін адам бір қолы жоқ шолақ адам секілді» деген Ғабиден Мұстафин. Ал Руслан сен қандайын білесің?

2-жүргізуші:
Ақынның тілі қылыштан өткір.
Атағыңды өсіретін де, өшіретін де – тіл.
«Ана тілің – асылың,оны білмеген-масылың» Қадыр Мырза Әлі

1-жүргізуші: Елбасы Н.Назарбаевтың 1998 жылғы 20-қаңтардағы Жарлығына сәйкес «22 қыркүйек-Қазақстан халықтарының тілдері күні» ретінде аталып келеді.

Б.Момышұлы атамыз: «Тілін білмеген-түбін білмейді» деген. Шынында, тілін білмеген адам өз халқының тарихын, дәстүрін, мәдениетін өз тілінде сезініп, терең бойлай алмаса, ол қасірет емес пе?

2-жүргізуші: Міне, Ботакөз сондықтан әр адам ана тілін көзінің қарашығындай сақтауға, білуге тиіс. Болашағымызды баянды етер қаруымыз – тіліміз. Ана тілімізді құрметтей білейік.

Бекмұрза Лаура
Төл тіліңді таза біл
Абайдан қалған асыл сөз,
Жамбылдың жауһар жырлары,
Қасымның қайсар ызғары,
Төлегеннің жыр бағы,
Мұқағали сырлары,
Жұмекеңнің жыр нәрі,
Фаризаның мақалы,
Қадырдың шыққан қырлары,
Тұманбайдың тыңдары,
Мұхтардың маңғаз нұрлы әні.
Қалмасын десең тыңдаусыз,
Түсінемін десең ымдаусыз,
Тіліңді білгін бұл даусыз.

1-жүргізуші: Адам жанын баурап алып, жан тебірентерлік үн – күй. Эх, шіркін! Ендеше күй тыңдайық.

Каламбаев Қазбек
Сүйемін туған тілді-анам тілін,
Бесікте жатқанымда-ақ берген білім.
Шыр етіп жерге түскен минутымнан
Құлағыма сіңірген таныс үнін..
Тілім менің тірлігім мол мұрамсың,
Ата рухын жаныма қондырасын.
Өзіңменен таныдым тарихымды,
Кемелденген өзіңмен толды жасым.

1-жүргізуші: Бұл қызық! Қай тіл көп тараған?
Дүние жүзінде ең көп тараған тіл қайсы дегенде, біреулер ағылшын тілі десе, енді біреулер қытай тілі деп жауап береді.Бұл екі пікірдің қайсысы дұрыс? Бірінші орынды, сөз жоқ, ағылшын тілі болып табылады. Ал егер бір тілде сөйлеушілердің саны бойынша анықтасақ, ағылшын тілі екінші орында тұрады. Сол бір тілде сөйлейтіндердің саны жағынан ең көп тараған тіл қытай тілі екен. Бұл тілде- 844млн адам сөйлейді. Ағылшын тілінде-434 млн,үнді тілінде-338 млн, испан тілінде-331 млн адам сөйлейді.

2-жүргізуші:
Тілім менің-тірлігім,
Тіл жайында толғанбайтын кім бүгін?
Тіл жайында үгіттейді кімді-кім?
Тілім менің,тілім менің – тірлігім!

1-жүргізуші
Су қараңғы болғанындай жанардың,
Тіл тағдыры-тағдырындай Аралдың.
Гүлін қалай таптамақпын даланың,
Тілін қалай сақтамақпын анамның.

2-жүргізуші: Әрине, тіліміздің тағдыры үшін күресте халқымыз қам-қаперсіз болған емес. Бүгін де ана тілінің тағдырына алаңдайтын азаматтар баршылық.

1-жүргізуші: Аспан астындағы мұражай – Маңғыстау өлкесін беделі биік, ең мықты мамандарды даярлайтын Маңғыстау гуманитарлық колледжінің түлектерінің осы тіл туралы құттықтау сөздеріне назар салайық.

1-жүргізуші:
Тіл –халықтың жаны, сәні. Оның өткендегісін байыптап, бүгінгісін біліп қана қоймай, келешегін де күн ілгері көре білетін өздерің. Халық өзінің ғасырлар бойына жасалған асыл мұраларын ұрпақтан-ұрпаққа алдымен ана тілі арқылы табыс етеді. Олай болса, ата өсиетіне құлақ салып, ананың тілі арқылы жеткен бабалар аманатына адал болайық!

2-жүргізуші: Адам баласы ес білген кезінен бастап айналадағы жаңа ұғымдарды ана тілі

арқылы қабылдап, олардың мәнін түсіне бастады.
1-жүргізуші: Ұлы тілдің құдіреттілігі мен қасиеттілігін аңғарсақ, сол ұлы тілмен шешілген талай дау, талай өткір сөздер, талай шешендердің шұрайлы ойлары таңдай қақтырады.
2-жүргізуші: Ия,бір данышпан:
Сенің әрбір тынысыңмен тілдесем,
Сен арқылы тіршілікпен тілдесем.
Ел бетіне қалай түзу қараймын
Ана тілім егер сені білмесем.
1-жүргізуші:Олай болса,бүгінгі ұрпақ- ертеңгі күннің иелері тіл туралы ой толғайды. Бүгінгі ұрпақ ой толғайды.
Сахиева Балнұр
Ана тілім — аяулы үнім, ардақтым,
Өзіңменен күллі әлемге тіл қаттым.
Нар бабамның көзіндей боп сақталған,
Нұрлы жұлдыз туған тілім қымбатсың.
Ана тілім–бақ-қазынам, айбыным,
Сенсіз менің өтіп жатыр қай күнім?!
Тұғыры биік туған тілім тұрғанда,
Өзге тілде сөйлер болсам қайғы-мұң.
Ана тілім – тірегім, ар намысым,
Бар қазақтың қастерлер ардағысың
Әр жүректе ұран болып жырланар,
Жарқырап шығатұғын таңда нұрсың.
Жасай мәңгі, жасай берші тілегім,
Бір өзің деп соғар менің жүрегім.
Сенсің менің болашағым, өткенім,
Сенсің менің енді жасар көктемім.
Қазыналы, қастерлі ана тілім,
Талмауын мен тілейін қанатыңның.
Бойымда қазақ деген қаным барда,
Өзің ғана көтерер дара туым.
2-жүргізуші: Қазақ тілі – ұлы Абай, Шоқан, Мұхтар, Сәбит аталарымыздың тілі. Менің тілім! Мен осынау ғажайып сырға толы ана тілімде сөйлей алатыныма, ана тілімде ойымды жеткізіп отырғаныма қуанам!
1-жүргізуші: Ақын атамыз Ә.Тәжібаев: «Болдым, толдым деме, ізден. Іздегендердің бәрі мұрат мақсатқа қол жеткізген. Ана тіліңді қастерле! Сонда ғана ел сүйетін, ел қастерлейтін нағыз қазақтың өнерлі азаматы бола аласың»,-деген екен. Ендеше, мен ана тілімді дәріптеп, құрметтеймін! Ана тілімнің болашағы зор болатынына сенемін.
2- жүргізуші
Ана тілде ата-баба срыры бар,
Аудармадан түпнұсқадай кім ұғар.
Өсе келе құстың тілін білсең де,
Ана тілсіз оның қандай құны бар
Сұлтанова Сара
Ең бірінші бақытым – Халқым менің,
Соған берем ойымның алтын кенін.
Ол бар болса, мен бармын, қор болмаймын,
Қымбатырақ алтыннан нарқым менің.
Ал екінші бақытым – Тілім менің,
Тас жүректі тіліммен тілімдедім.
Кей – кейде дүниеден түңілсем де,
Қасиетті тілімнен түңілмедім.
Бақытым бар үшінші – Отан деген,
Құдай деген кім десе, Отан дер ем!

... Оты сөнген жалғанда жан барсың ба?
Ойланбай – ақ кел дағы от ал менен.
Түтін түтет, Өс, өрбі, көгере бер,
Немерелер көбейсін, шөберелер.
Жадыңда ұста : Жақсылық күтпегейсің!
От емес, оқ сұрасаң менен егер!
Үш бірдей бақытым бар алақанда,
(Мені мұндай бақытты жаратар ма?!)
Үш күн нұрын төгеді аспанымнан,
Атырау, Алтай, Арқа, Алатауға!!!

1-жүргізуші:Алдарыңызда күй орындайтын Көкдесін Руслан

Қорытынды: Бүгінгі тәрбие сағатымыздың соңын ақын Мұзафар Әлімбаевтың жыр жолдарымен аяқтаймын

Тілің - халқың, халқың - тілің, қос егіз!
Екеуінің саясында өсеміз,
Халық пен тіл - жасай берер қос емен,
Саясында көгереді көсегең.
Сіз бен біз де бұ дүниеден көшеміз.
Жасай бермек,жасайды сол қос – егіз!

Оқытушы: Акмамбетова Д.Б.
Мамандығы: «Бастауыш білім беру»
Біліктілігі: «Бастауыш білім беру мұғалімі»
Тобы: БА-41
Күні: 21.09.2016ж.
Тәрбие сағатының тақырыбы:Үш тұғырлы тіл-біздің болашағымыз
Тәрбие сағатының мақсаты: Студенттерді «Тіл туралы Заңның» мазмұнымен таныстыра отырып, үш тұғырлы
тіл және оның мақсаты туралы түсінік беру. Көп ұлтты мемлекетіміздің
халықтарының тілін білуге, құрметтеуге тәрбиелеу
Безендірілуі: Шарлар, қабырға газеті, «Менің елім» - слайд, суреттер, буклет
Түрі:Әдеби – монтаж.
Тәрбие сағатының барысы:
Маңғыстау гуманитарлық колледжінің БА-41 тобының «Үш тұғырлы тіл-біздің болашағымыз» атты тәрбие сағатына қош келдіңіздер!

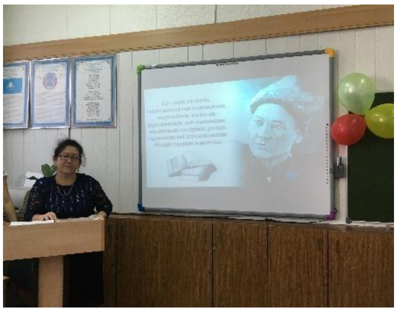

I. Әнұран орындалады
1. **Топ жетекші**: Құрметті студенттер, оқытушылар Көп ұлтты Қазақстанда 140- қа жуық ұлттар мен ұлыстар тұрады. Елбасымыз Н.Ә. Назарбаевтың көрегенді саясатының арқасында түрлі ұлттың өкілдері елімізде бір мақсатпен –бір жағадан бас шығарып, бір жеңнен қол
шығарып өмір сүріп келеді. Мемлекет басшысы «Жаңа әлемдегі жаңа Қазақстан» атты
Қазақстан халқына Жолдауында:»Қазақстан халқы бүкіл әлемде үш тілді пайдаланатын
жоғары білімді ел ретінде танылуға тиіс. Бұлар қазақ тілі-мемлекеттік тіл,орыс тілі- ұлтаралық қатынас тілі,ағылшын тілі- жаһандық экономикаға ойдағыдай кірігу тілі»,- деген болатын.Елбасы: «Қазақстан халқы бүкіл әлемге үш тілді пайдаланатын мәдениетті ел ретінде танылуға тиіс» екенін ерекше атады.Тілдер мерекесі –барша елге ортақ жалпы халықтық мереке, барлық ұлт өкілдеріне көрсетілген зор құрмет. Сол халықтармен достықта, бірлікте өмір сүрейік! Әрқашанда аспанымыз ашық болсын!

2 жүргізуші: Добрый день, дорогие друзья! Наш праздник посвящен Дню языков народов, проживающих в Казахстане.В нашей многонациональной стране говорят более чем на 130 языках, и все национальные языки по Конституции равноправны.

3 жүргізуші:Good afternoon dear friends Our holiday dedicate today of Ianguages of the people living in Kazakhstan. In our multionational country speak more than 130 languages and national languages under the Constitution are equal.

1 оқушы :
Жататын биіктерде өлшемі тең
Біртұтас тауларымның бөлшегісің
Тағы да тіл жайында толғанайын
Жазуға құдіретіңді келсе күшім!
Түсермін отпен суға мен сен үшін,
Жатса да көп шындықты көмкеріп күн.
Тәуелсіз, нұрланды елім, азат күннен,
Аңсаған азаттықты қазақпын мен!
Кешелер, қайғымды айтып күңіренсем,
Жыр жазам, мен осынау- ғажап тілмен!

1 – жүргізуші: Қыркүйектің 22 – сінің Қазақстан Республикасы халықтарының тілдері күні болып жариялануы аса маңызды әлеуметтік қадам. Тәуелсіз еліміздің қоғамдық өмірінде өзгеше орын алған бұл ұлт тілдеріне құрмет көрсетілетін ортақ мейрам. Қоғамдық тұрмыста өзгелермен өмір бойы ұғынысатын негізгі қатынас тілі – ана тілі. Ана тілі халықтың жазуы жоқ кітабы, мектебі жоқта ұстазы болған. Ана тілі халық өсіп, өркендесе дамиды да, халық жоғалса құриды.

2 – оқушы:
Сенің әрбір тынысыңмен күн кешем,
Сен арқылы тіршілікпен тілдесем
Ел бетіне қалай тура қараймын
Ана тілім – егер сені білмесем.
Ана тілім – дана тілім – бақ тілім
Сенсіз бақыт дүниеден тапты кім?
Сенсің менің қасіретім, шаттығым,
Сенсің менің тазалығым, пәктігім!

2 –жүргізуші:*Для человека любой национальности, любой народности дорог и близок прежде мвсего родной его язык, язык его народа. Язык – бесценный дар, которым наделен человек. Язык – это душа народа, и без языкового признака нет нации, само человечество не существуетбезязыка.*

3 жүргізуші:*For the person of any nationality of roads first of all all his native language.Language invaluable gift with which the person is allocated.He allows to learn laws of the nature and social development, to move forward science, equipment and art, to be acquainted with culture of other people, to transfer the thoughts and to tell about the reached success to descendants, to understand each other. Language is soul of the people, and without a language sign there is no nation,the mankind doesn't exist without language.*

Ән «Туған ел» - Қарлығаш

1 жүргізуші: ***Қазақстанұлан – байтақмемлекет. Өзбауырынажүзденасаұлттардысыйғызып отыр. ОларҚазақстанРеспубликасыныңАтаЗаңыбойыншатеңқұқықты, тәуелсізадамдар. Әрхалықөзтіліндесөйлеуге, оқуғақұқыбар. Солхалықтармендостықта, бірліктеөмір сүрейік. Әрқашанаспанымызашықболсын!***

3– оқушы :
Ойымды Ана тілмен оюлаймы
Жүректе Ана тілсіз қоюлар мұң
Құдіретті тілімнің арқасында
Ешқашан, жер бетінен жойылмаймын!
Сезімнің тілмен төгіп кестелерін,

Ғасырдан ғасырларға көшті өнерім!
Ұлтымның ана тілі ғой, Ар – таңбасы
Тіл өшпесе, менің де өшпегенім.
2 – жүргізуші: ***Дорог и близок каждому язык его народа, однако есть среди языков такой язык, который, как родной, близок и дорог людям. Это казахскйй язык. В этом году отмечаем***
27 год, как казахский язык получил статус государственного языка.
4- оқушы**:**
Посмотри – озарен, осиян
Встал одетый в лучи Казахстан,
От Тянь – шаня его простор
До Уральских яшмовых гор
У казахов своя страна
Свои земли на все времена,
У казахов сияет герб-
В солнце слитые молот и серп
3 – жүргізуші: Language of its is people is expensive and close to everyone, however there is among languages such language which as native, is close and expensive to people .It is the Kazakh language. This year we celebrate 18 years as the Kazakh language received the status of status of a state language.
Ән «Туған жерім – Қазақстан»
Күй орындалып, ортаға «Тіл ханшайымы» шығады
Ханшайым:
Абылай басын қосқан елдік тілі,
Қабанбай,Бауыржандай ерлік тілі
Бар тіл бұл әлемдік әл – Фарабиі
Шығыстан шыққан шипагерлік тілі
Адамзат атаулыға ұнайтыны,
Қазірден мәлім мәңгі сұрайтыны.
Айналған алтын қақпа ашылуға,
Бұл жаңа мұнайдағы мұнай тілі.
Кететін тау жаңғыртып алысқа әні
Бұл – Орта Азиялық Барыс тілі
Бұл «Алтын адам « тілі, сынға алған,
Тарихтың суығы мен бар ыстығы
1 – жүргізуші: ***Қазіргі қазақ тілі кез – келген әдебиетті басқа тілден аударуға, түрлі стилдерде***
сөйлеп, жазуға мүмкіндігі мол, кемелденген тіл.Оғаан дүние жүзі ойшылдарының озық мәдениетінің үлгілері, мысалы, Пушкин, Толстой, Лермонтов, Крылов, Шекспир, Гюго, Бальзак шығармаларын өз тілімізде оқи алуымыз куә.
2- жүргізуші: Наше государство, возвышая статус казахского языка, не меньше внимания уделяет развитию языков других народов, проживающих на территории многонациональной
Республики: это руский, татарский, корейский, немецкий и другиеязыки.Руский язык является тем мостом, который не только связывает, но и духовно сближает наши народы.
5- оқушы :
Если ты ищещь отрады цветник
Если нуждаешься в твердой опоре,
Выучи английский язык!
Он твой наставник великий, могучий
Он переводчик, он проводник,
Выучи английский язык

3- жүргізуші: Our state not less attention pays to development of languages of other people living in the territory of the multinational Republic : It is Russian, Tatar , Korean, German and other languages. Russian languages is that bridge which not only connects, but also spiritually pulls together our people.

Ән «Қазақ елі» - хор

Қорытынды Дина апай: Бүкіл адамзат қауымында ана тілін ардақтамайтын халық жоқ. «Ананды жоғалтсаң да, ана тіліңді жоғалтпа» деген ұран сөздің кімді де болса тебірентері хақ. Өзінің ана тілін білмеген жан – өз ұлтының әдет – ғұрпынан, салт – дәстүрінен мақұрым қалған жан. «Қазақстанның болашағы-қазақ тілінде». Мемлекеттік тілді және шет тілдерді үйренуіміз керек.Мынандай шарықтау заманда көп тілді игергенге ешкімнің таласы болмайтыны хақ. Сондықтан қазақ,орыс, және шет тілдерінің ішінде көбіне көп қолданылып жүрген ағылшын тілин жетік меңгерген ұрпақ өсіріп,оларға үлгі бола білу-бәсекеге қабілетті елдің берік іргесі мен кемел келешегінің кепілі

Осынау кешімізді Ф. Оңғарсынованың Отан туралы өлеңімен аяқтасам деп едім

«Отан деген не?»- дейсің, ұлым маған,
Ол – сенің ғұмырлы анаң
Жөргегіңнен жаныңа сіңіп қалған
Әнің мен жырың, балам!
Отан – үйдің ертеңі, қаны, жаны,
Өзіңдей сан ұланы
...Ұлым, сенсің, кең байтақ біздің үйдің
Кішкентай шаңырағы!

Оқытушы: Азанова С.У.
Мамандығы: «Бастауыш білім беру»
Біліктілігі: «Шетел тілінен бастауыш білім беру»
Тобы: ШБ-41-21
Күні: 21.09.2016ж.
Сабақтың тақырыбы: Мәңгілік елдің – мәртебесі тілі
Сабақтың мақсаты:Мәңгілік елдің – мәртебесі тілі
екенін кеңінен таныстыру, тілдің адам өміріндегі маңыздылығын түсіндіру, тілдің мемлекеттік мәртебесін қалыптастыру. Қазақ тілінің қолданылу аясын кеңейтуге үлес қосуға. елжандылыққа, адамгершілікке, бауырмалдыққа тәрбиелеу.
Көрнекілігі: Слайд, кітап көрмесі

Жүргізуші: - Армысыздар, құрметті студенттер мен ұстаздар және қонақтар! 22 – қыркүйек – Қазақстан халықтарының тілдері күні, елімізді мекендейтін барша халық тілдерінің мерекесі. Әр ұлттың тілі – оның бақыт тірегі. Мемлекетіміздің Ата Заңында: «Қазақстан Республикасының азаматтарына нәсіліне, ұлтына, тіліне қарамастан құқықтық теңдікке кепілдік беріледі»- деп анық көрсетілген

Олай болса, төрткүл әлемге танылған қазақ тілі, даланың данасы, ұлттың ұлылары талғап, тамсанып, нәрін танып кеткен тіл – ана тілін насихаттай отырып, көп ұлтты тәуелсіз еліміздің асыл қазынасы, мемлекетіміздің төл мерекесі – тілдер күніне арналған «**Мәңгілік елдің – мәртебесі тілі**» атты дөңгелек үстел басындағы әңгімемізді бастаймыз.

Тәуелсіз, егемен елдің басты белгілерінің бірі – тіл. Әр халықтың аса бай рухани қазынасы – туған ана тілі. Туған тіл домбыраның күмбір қаққан сазындай. Асқан әуезділігі – шырқап салар әніндей. Оған қазақ халқының ұрпағы ғана емес, Қазақстанды мекендеп жатқан барлық халық үлес қосуы тиіс. Ол үшін ана тіліміздің қадір-қасиетін өзіміз білуіміз, дәріптеуіміз, насихаттауымыз керек.

Мемлекеттік тіл – зерделі қазақтың кеудесінен ешуақытта шықпайтын, күн тәртібінен түспейтін мәңгілік тақырып. Халқымыз үшін басты мәселе ұлты, ұлтының тілі, мәдениеті, әдет-ғұрпы, салт-дәстүрі, бір сөзбен айтқанда ұлттық құндылықтары. Тіл – біздің ең қымбат

қазынамыз. Біздің тіл - әйгілі би-шешендеріміз, атақты Жамбыл, Абай, Мұхтар, Ілияс сынды данагөйлеріміз сөйлеген тіл. Туған тілімізді жете білу арқылы өнер-білімнің, мәдениет пен ғылымның биігіне жете аламыз. Қазақстанның болашағы қазақ тілінде.

Ән **«Көк тудың желбірегені»**

Мұғалім сөзі.

Дөңгелек үстел сұрақтары:

1. «Қазақ тілі қоғамы» қашан құрылды. Оның себебі ?

2. Қазақстан Республикасының «Тіл туралы» заңы қашан қабылданды?

3. «Мәңгілік Ел» ұлттық идеясы қашан жария етілді?

Бір мақсат – бұл

Бір мүдде – бұл

Бір болашақ – бұл

4. Тілді жасаушы – халықтың өзі.

5.Тіл тағдыры – ел тағдыры.

6. Үштілділік жаңа заман сұранысы

7. Ана тілің – анаң,

Жауап: 1990 ж 22 қыркүйекте «Қазақ тілі қоғамы» құрылды. Оның себебі тілімізді құрметтей отырып,
әр ұлт өкіліне үйрету. Ата бабамыздан мұра болып келе жатқан өз ұлттық туған ана тілі мізді шұбарлануына ешқандай жол бермей тап-таза күйінде ұрпаққа жеткізе білуіміз керек

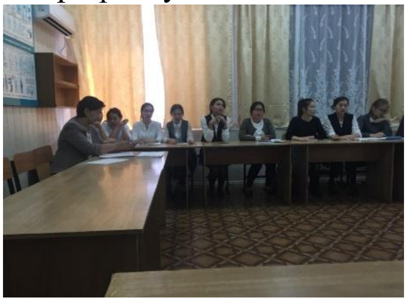

Жауап: Қазақстан Республикасының «Тіл туралы» заңы 11 сайланған Қазақстан Республикасы Жоғары Кеңесінің кезектен тыс он жетінші сессиясында 1989 жылы 22 қыркүйекте қабылданған болатын. Еліміз тәуелсіздік алғаннан кейін 1997 жылдың 7 шілдесінде Қазақстан Республикасының Парламенті «Тіл туралы» жаңа заң қабылдады. Еліміздің Ата заңының 7-бабында Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік тіл – қазақ тілі деп көрсетілген. Ол –заңдылық. Президентіміз Н.Ә.Назарбаев өз жолдауында:«Ұлттық тіл – қазақ ұлтының рухани, мәдени байлығын ұрпақтан-ұрпаққа жеткізуші қасиетті құрал» деп

баса көрсеткен болатын. Тіл –ұлттың аса ұлы игілігі, әрі өзіне тән ажырағысыз белгісі.

Елбасымыздың жарлығымен бекітілген«Тілдерді қолдану мен дамытудың 2001-2010 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы»тіл саясатын жүзеге асыру дағы маңызды тетіктердің біріне айналды.Тіл-ұлттың бетпердесін,ерекшелігін,қадір-қасиетін, ділін қалыптастыратын ең маңызды құрал.Қазақ тілін қадір тұтуға әрбір шаңырақ,әр адамның жеке басы борышты

Жауап:Президент 2014 жылы қаңтар айындағы «Қазақстан – 2050: бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» атты Жолдауында Қазақстан халқы үшін үлкен маңызға ие болды. Қазақ халқының мыңдаған жылғы тарихи тәжірибесінен, Тәуелсіз жылдары жүріп өткен қазақстандық жолдан туындаған «Мәңгілік Ел» ұлттық идеясы жария етілді.

Бір мақсат – бұл «Мәңгілік Елді» нығайту, біздің Отанымыз – Қазақстанның Тәуелсіздігін нығайту!

«Мәңгілік ел» идеясының тарихи негіздері 2014 жылдың 17 қаңтарында Қазақстан Республикасының президенті Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың кезекті халыққа жолдауын: «Бір жыл бұрын мен еліміздің 2050 жылға дейінгі дамуының жаңа саяси бағдарын жария еттім. Басты мақсат — Қазақстанның ең дамыған 30 мемлекеттің қатарына қосылуы. Ол — «Мәңгілік Қазақстан» жобасы, ел тарихындағы біз аяқ басатын жаңа дәуірдің кемел келбеті«,- деп бастады. Бұл орайда елең еткізген жаңалық — тұңғыш мемлекеттік ресми идеология, яғни «Мәңгілік Ел» идеясының жариялануы. Бұл — Қазақстан Республикасының ұлттық идеясынан келген түйін-тұжырым. Мәңгілік Ел отандастардың бірегей тарихи мақсаты мен қаһармандық ұраны десек қателеспейміз

«Мәңгілік ел — түрік жұртының данагөйі, үш бірдей қағанның кеңесшісі болған атақты Тонықөк негізін қалаған идея...» — екендігін жазған Елтеріс Құтлық қаған екінші Түрік қағанатын

құрғаннан кейін Тонықөк «Мәңгілік ел» идеясын қолға алды. Мәңгілік ел — мақсаты түрік елінің билігі деп осыдан 13 ғасыр бұрын мәңгілік идеясын ұсынған. Елдің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін геосаяси және ішкі, сыртқы қорғаныс шеңберін жасап, мәңгілік ел саясатын Көк Түріктер іске асырды. Сол идея, сол мұрат бүгінгі қазақ елінің бас ұранына айналуда.«Күл тегін» жазуының қазіргі қазақ тілінің нормасына келтірілген

Бір мүдде – бұл біздің ортақ құндылықтарымыз, еркін және өркендеген елде өмір сүруге деген талпынысымыз!

Бір болашақ – бұл Мәңгілік Елдің, біздің ортақ үйіміз – Қазақстан Республикасының өркендеуі

Жауап:Тілді жасаушы – халықтың өзі. Тіл халыққа қызмет етеді. Ана тілін қадірлемеген халықтың болашағы жоқ. Қазақ тілінің байлығы, қазақ ұлтының байлығы. Осы байлықты бағалай білуіміз керек. Сонда ғана біздің Қазақстан кез-келген мемлекетпен иық теңестіре алады.

Тіл байлығы,тіл тазалығы-ұлт қасиетінің салт—сананың негізгі өнегесі,нағыз белгісі.Біздің тіліміз- көркем бай.Мәселе соны дұрыс пайдалана білуде.Өз тілінің сұлулығын сезбей,өзге тілдің сұлулығын сезіну екі талай.Анамыздың ақ сүтімен бойымызға дарыған тілімізді ұмыту-бүкіл ата-бабамызды тарихымызды ұмыту.

Жауап Тіл тағдыры – ел тағдыры. Тілі мен мәдениеті шалқыған халықтың ғана үні естіліп, даусы нық шығады. Олай болса, теңдікке қолы жетіп егемен болған бүгінгі Қазақстанның болмысы мен болашағы тілге байланысты. «Ана тілден айрылса қайран қазақ, аталғанмен ел болып қайтіп оңар» дейді ақын. Тілден айрылған ұлт жетелеген бұзау сияқты, көрінгеннің жетегінде кетпеу үшін қасиетті тілімізді сақтау, оны дамыту мойнымыздағы асыл парызымыз болуы қажет.

Тіл тағдыры –барша саналы қазақ азаматтарын толғандырып,кейбір жағдайда қынжылтып жүрген мәселе Тілге салғырт қарау – елге, оның болашағына, сонымен бірге өзінің де болашағына салғырт қарау. Тіл тазалығын сақтай алсақ – болашағымыз да жарқын деген сөз.

Қазақ тілі-нағыз қазақ барда ешуақытта жоғплмайды Қазақ тілінің қайнар бұлағы –халық ауыз әдебиеті.Бүгінгі жастарымыз түгілі,орта буынның өзі де сол негізден алыстап,рухани жұтаңдыққа душар болып отыр.Қазақ ұлтының осынау мұраларын қасиет санап,қастерлей білген ұрпақтың мерейі әрқашанда үстем болмақ.

Ұлт азаматы болып қалыптасу үшін ең алдымен ана тілін сүю парызың.Отан алдындағы қарызың.Әрине орыс,ағылшын және өзге тілдерді дамыту мәселесін қолдайтын боламыз.Мемлекеттік тілді ең алдыме біз жастар білуіміз қажет.Заманымыздың заңғар жазушысы М.Әуезо«Кімде кім өз ана тілін,әдебиетін,өз елінің тарихын білмесе,бағаламаса,оны сауатты,мәдениетті адам деп санауға болмайды деген екен»

Жауап:Үштілділік жөніндегі сөз Елбасымыздың "Тілдердің үштұғырлығы мәдени жобасын кезеңдеп жүзеге асыруды қолға алуды ұсынамын. Қазақстан бүкіл әлемге халқы үш тілді пайдаланатын мәдениетті ел ретінде танылуға тиіс. Бұлар - қазақ тілі - мемлекеттік тіл, орыс тілі - ұлтаралық қатынас тілі және ағылшын тілі - жаһандық экономикаға ойдағыдай кіру тілі" деген салиқалы үндеуінен бастау алған болатын. Сонымен қатар Нұрсұлтан Әбішұлы: "мектептерге ағылшын тілінен шетелдік оқытушыларды тарту қажет. Кез келген ортанқол мектептің балаларға ең жоғары деңгейде шет тілін оқып үйренуіне жағдай жасайтындай дәрежеге қол жеткізуіміз міндет" - деп етекше атап көрсеткен.

Үштілділік - нақты тұлға, ұжым, халықтың белгілі бір қоғамда қарым-қатынас үдерісінде қажет болған жағдайда үш түрлі тілді алма-кезек қолдану құбылысы.

Біз үштілділікті тәуелсіз еліміз үшін стратегиялық мәні ерекше құбылыс деп бағалаймыз, сондықтан да бұл құбылысты төрттілділік пен бестілділіктен бөліп қараймыз, үштілділіктің кез келген сыңары ретінде кез келген шет тілін алуға болар еді, бірақ біз бұл жерде де қоғамның нақты сұранысы басым түскен қазақ, орыс, ағылшын тілдеріне ерекше мән берген жөн деп түсінеміз.

Бүгінгі таңда мемлекетімізде үштілділік мәселесін нақты іс түрінде жүзеге асыру керек пе? Әрине, керек. Еліміз бен жерімізге ие болатын жастар үш тілді де қатар меңгеруі тиіс. Бірақ бұл үш тілдің тұғыры бірдей деген сөз емес. Қазақстанда бір ғана тұғырлы тіл бар, ол мемлекеттік тіл – қазақ тілі. Тұғыр сөзі діңгек, қазық деген мағынада қолданылады. Бір шаңырақты көтеру үшін үш діңгек керек емес. Бір діңгекпен көтерген шаңырақтың жан-жағынан

уықтар қадалып, оның беріктігін қамтамасыз етеді. Біздің алтын діңгегіміз, тұғырымыз – қазақ тілі, ал жан-жағынан өзге тілдер мемлекеттік тілді қолдап уық секілді қадалады. Бірақ кейбіріміз үштілділік үдерісі жөнінде басқаша көзқарас танытып жатамыз. Мұның себебі осы бір сөздің мағынасын түсінбеуден келіп шығады. Бірқатары осы бағытты ұстануға оң көзбен қарап, құптаса, енді бірі өз қарсылықтарын білдіруде.

Егер біз Ахмет Байтұрсынов айтқандай, қазақ тілін дұрыс жұмсай білсек, ол қоғамдағы тілге жүктелетін қажеттілігіміз болса өтеуге жарайтын бай тіл. Мәселе тілдің міндетін дұрыс түсініп, өз міндетімізді атқаруда болып отыр. Ұлттық өркендеп, тіліміз өз еліміздегі және халықаралық дәрежедегі позициясын нығайтқан кезде біздің сөздеріміз де өзге тілдерге енетіндігіне, тіліміздің әлемдік ақпарат кеңістігінен өз орнын иеленетіндігіне күмән келтірмеуге болады. Дәл бүгін де қазақ тілінің әлем тілдерінің ешқасысынан да кем түспейтін, бірнеше ғасырлық даму тарихы бар, ұлттық әдеби тіл деңгейіне дейін дамып жетілген ұлы тіл екендігіне еш күмән жоқ

ЖауапАна тілің – анаң, сыйлап өтіңдер! – деп ақын жырлағандай, ана тілі – халықтың өткен ұрпағын, қазіргі және келешек ұрпақты біріктіретін ең сенімді құрал. Жеке бір адам ұлт тілін жасай алмайды. Тіл – бүкіл халықтың игілігі, халықпен бірге жасап, бірге дамиды. Ана тілін жақсы білмейінше сауатты сөйлеп, сауатты жазып, тіл байлығын мол қолданбайынша, шын мәніндегі мәдениетті адам атануға болмайды.

Елбасымыз Н.Ә.Назарбаев «Қазақстанның болашағы-қазақ тілінде» деген тұжырымдаманы үнемі айтып келеді.Қазақ тілі мәселесі мемлекеттік деңгейге көтерілген кейінгі жылдарда бұқара жұртшылықта ана тілі үшін белсендік танытуда.

Тіліміздің мәртебесін арттыру үшін жүргізіліп жатқан іс-шараларымыз, рухани байлығымыз –ана тілімізді атадан балаға,ұрпақтан-ұрпаққа қалдырудың бір жолы

Жүргізуші: Сонымен қортындылай келе.Біздің тәуелсіз Қазақстанымыз –Мәңгілік, көп ұлтты ел. Бәріміз осы таңғажайып Қазақстанда тұрамыз және әралуан тілде сөйлейміз. Біздің елімізде достығымыздың, татулығымыздың, бірлігіміздің арқасында 100-ден астам ұлт өкілдері тату-тәтті өмір сүруде. Еліміз өз тәуелсіздігіне қол жеткізгеннен кейін, қазақ тілі мемлекеттік тіл болып бекітілді.

Тіл – халық тарихы, тіл – ұлттық қазына, тіл – біздің намысымыз, арымыз, байлығымыз.

Қазақстан еліміз дамыған өркениетті 50 елдің арасынан орын алуымыз сіздердің ұлттық тәрбие мен тиянақты білімдеріңізге байланысты. Ертеңгі сіздер ұлтымыздың ізгі қасиеттерін, рухани құндылықтарын бойларыңа сіңіріп өз Жері мен Елін қорғай алатын ұлтжанды, мәдениетті болып өсулерің керек.

Оқытушы: Ескалиев Ж.Ж.
Мамандығы: «Дене тәрбиесі және спорт»
Біліктілігі: «Дене тәрбиесі пәнінің мұғалімі»
Тобы: ДТА-22
Күні: 23.09.2016ж.

Тәрбие сағатының тақырыбы: «Тілім - менің тірегім».

Тәрбие сағатының мақсаты: Оқушылардың «Тіл», «Отан» құндылықтары туралы түсініктерді кеңейту.

Міндеттері: - ана тілінің адам өміріндегі маңыздылығын түсіндіру;
- ана тіліне деген құштарлықты арттыру;
- ана тілін сүюге, құрметтеуге тәрбиелеу;

Көрнекі құралдар: оқулықтар, интерактивті тақта,слайдтар, дәптер, қатты қағаздан жасалған «Таным», «Ғұламалар», «Қазына» атты үш үлкен қақпа.

Ақырыс:
Тіл-қандай ұлтта,елде болмасын әрқашан қастерлі де құдіретті.Ол әрбір адамға ана сүтімен бірге еніп,қалыптасады.Тіл-әрбәр елдің жаны.

Ерсұлтан:
Осыдан тура 25жыл бұрын-1989жылы 22 қыркүйек күні «Тіл туралы» заң қабылданған болатын.Бұл заңда Қазақ ССР-нің мемлекеттік тілі қазақ тілі,ал орыс тілі-ұлтаралық тіл деп бекітілген еді.

Амандық:
Ана тілім - ұраным,
Ана тілім - құралым.
Ана тілім болмаса,
Болмас еді жыр - әнім.
Ана тілім - елдігім,
Ана тілім - ерлігім.
Ана тілім болмаса,
Бүтінделмес кемдігім...

Сахналау
Ана тілінің маңыздылығын түсіндіру мен оқушылардың туған тілін жете білуге қызығушылығын арттыру мақсатында сабақ сахмдастырылады.
Патша: - Тілдер патшалығына саяхат жасауды көптен көңіліме түйіп жүр едім. Соның сәті бүгін түскен сияқты. Мен қазақ тілі туралы білсем деймін.

Оқытушы: Сонау 5 - 6 ғасырдан бастап уақыт санына төтеп беріп, бүгінгі күнге дейін жеткен Орхон - Енесей, Талас сына жазулары қазақ тілінің кезінде өркендеп, гүлденген дәуренін айғақтайды.Ғұламалар қақпасы.**Оқытушы**:- Қазақ тілі - Әйтеке, Төле, Қазыбек билер сынды шешендердің, Абай, Жамбыл, Ахмет, Мағжан, Сәкен, Мұхтар сияқты алып ақын - жазушылардың, Қажымұқан, Бауыржан батырларың тілі. Қазақ тілі - қазақтың жоғын жоқтап өткен Ш. Уәлиханов пен Т. Рысқұловтай арыстың тілі.
Шапағат(Патша): - Туған тілім туралы өлең тыңдасам деймін.
Әлишер:
Туған тілім
Туған тілім - бабам тілі - өз тілім!
Туған тілім - анам тілі - өз тілім!
Туған тілім - далам тілі - өз тілім!
Туған тілім - адам тілі - өз тілім!
Туған тілде сыры терең жаным бар,
Туған тілде әнім менен сәнім бар.
Туған тілім тіл болудан қалса егер,
Жүрегімді суырып - ақ алыңдар.
Хатта:
О, хан ием!
Дұрыс сөйлей білуде өнер, жүйесін тауып сөйлеген сөз жүрекке жетіп, жүйені босатады. Сондықтанда тіл - тәтті. Жебе салған жара жазылар, балтамен оталған орман қайта өсер, бірақ тілдің жарасы жазылмас. Сондықтан да тіл - ащы.
(Сол уақытта қақпа ашылып, жасанды гүлдермен безендіріп жасаған бұлақ басынан «Ана тілім - қазынам» деген кітапты патша қолына алып, парақтай бастайды).
Патша: - Маған көмек қажет болды, кім көмектесер екен? Мына кітапта берілген мақал - мәтелді аяқтау керек.
1. Өз білмегеніңді кісіден сұра,
Үлкен болмаса,...
2. Өнер алды -...
3. Жіптің ұзыны, сөздің... жақсы.
4. Піл үшті,
Піл күшті емес,... күшті.
5. Отыз тістен шыққан сөз,
Отыз рулы... тарайды.
6. Жүйелі сөз - жүйесін табар,
Жүйесіз сөз -...

Патша: - Ойпырым - ай! Тілдің құдіреті осы де. Балалар, сіздерге үлкен рахмет. Мен барып үш ұлымды сынап көрейін.
(Мұғалім патша ұлдарын қалай сынағандығын айтып береді)
Дәурен:Әкесі 1 - ші ұлына қонаққа келеді. Тамақ салынып, ет асылады.
ӘКЕСІ: - Қарағым, ана етіңнен жақсы жерінен бір кесіп берші?
- Әрине, санның еті дәмді. Енді жаман жерінен кесіп берші, - деді
- Тіс өтпейтін сіңір ғой.
Ақылжан: Әкесі 2 - ші ұлынан да осындай сый - сыяпат көреді.
Содан соң**Нұрберген** 3 - ші ұлына келгенде де:
- Балам еттің жақсы жерінен берші, - дейді. Тіл береді.
- Енді жаман жерінен берші, - дейді. Тағы да тілден кесіп береді.
Әкесі:
- Мұның қалай балам, жақсы жерінен десем де, жаман жерінен десем де тіл кесіп бердің?
Баласы:
- Ой, әке - ай, жақсы да, жаман да ұрыс - керіс, өсек те осы тілден шығады.
- Екі елі ауызға төрт елі қақпақ дегендей, әр адам өз тіліне сақ болса, еш уақытта ұрыс - керіс болмас еді. «Басқа пәле – тілден».
Әкесі:
- Дұрыс екен, балам. Бүгін көп нәрсені ұққандаймын. Енді қайтайын. Айтарым ақылыңнан ажырама, - деген екен.

ДӘЙЕКСӨЗ:

- Сахналау арқылы және өзіміздің өмірден түйгенімізден ұққанымыздай тіл балаға ананың ақ сүтімен туылған сәтінен - ақ беріледі. Тіл адамды жақсы да, жағымсыз да көрсетеді. Тіл адамды өсіреді де, өшіреді де. Өйткені жанға жайлы жақсы сөздерді жиі айтсаң, адамдар арасында сыйлы боласың. Өз тіліңді жетік біліп, оны дамыта алсаң, сондай - ақ басқа елге барғанда туған тіліңде сөйлесең олар сондай халық бар екенін біледі. Демек халқыңды басқа ұлттарға танытасың, халқыңды өсіресің. Егер сенің ана тілің де ешкім сөйлемесе халқың өшеді - осы. Сондықтан да ақын С. Торайғыровтың:
«Сүйемін туған тілді, анам тілін,Бесікте жатқаным да - ақ берген білім», деген өлең жолдарын ұмытпағандарың жөн.

Бекарыс:

«ЖҮРЕКТЕН ЖҮРЕККЕ»

Жүрегімнің бөлшегі
Қаның, жаның - тілінде,
Арың, нәрің тіліңде.
Ұмтыл оны білуге.
Тілден алып ғибрат,
Құлшынасың білімге.

Ана тілің - ертегің,
Ана тілің - өркенің,
Ана тілің - ертеңің.
Қадірле ана тіліңді -
Жүрегіңнің бөлшегін.

Өлең: Руслан Мамытов «Жаса, жаса қазақ тілім!»

Ақырыс,Ерсұлтан:

Уақыт бөліп, көңіл қойып тыңдағандарыңыз үшін көп рақмет!

Оқытушы: Азанова С.У.

Мамандығы: «Дене тәрбиесі және спорт»
Біліктілігі: «Дене тәрбиесі пәнінің мұғалімі»
Тобы: ДТА-13

Күні: 23.09.2016ж.

Тәрбие сағатының тақырыбы: «Ана тілің – арың бұл»

Тәрбие сағатының мақсаты:

- Оқушыларды туған халқының тілін қастерлейтін саналы да парасатты азамат етіп тәрбиелеу.
- Елбасымыз Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев: «Қазақстан – 2050 стратегиясы: қалыптасқан мемлекттің жаңа саяси бағыты» атты Жолдауында әрбір қазақстандықтың өмірдегі үштілдіктің маңыздылығы туралы айтқандай , студенттерге сөйлеу мәнерін үйретіп, үштұғырлы тілді дамытыту.
- Қазіргі жастарға қазақ трілінде сойлеуге тәрбиелеу.
- Студенттердің білімділігі мен біліктілігін арттырып, жас ұрпақты жетілдіріп, болашақ мамандарды даярлау.

Ана тілің - арың бұл!

Құрметті ұстаздар мен оқушылар! Сіздерді 22 – қыркүйек Қазақстан Республикасы халықтарының тілдер күнімен құттықтаймыз! Бұл күн – аса маңызды күн. Сондықтан да бүгінгі мереке ана тілін ардақ тұтып, өз Отанын сүйетін әр адамның жүрегіне шуақ құятын мерейлі сәт. Біріншіден, бұл – біздің бәрімізге ортақ мереке. Екіншіден, тіл түсінісетін құрал болғандықтан, бұл мереке – татулықтың, береке, бірліктің бастауы.Үшіншіден, тіл – тарих тереңіне бойлатып, өнер бұлағына сусындататын рухани әлеміміздің сарқылмас бұлағы.

Тіл – ол адамның өмірінде де кездесетін қоғамдық құбылыс. Тарихта тілсіз қоғам жоқ. Адамзат бір-бірімен қарым-қатынас жасау арқылы өмір сүреді. Ол қарым-қатынас - тіл.

Тіл ойлаумен, санамен тығыз байланысты. Ол өте ерте заманда пайда болған. Тіл қоғам өмірімен тығыз байланысты. Әр тіл экономикалық, саяси және географиялық жағдайларға байналысты пайда болып, дамып отырған. Тіл арқылы адамдар бір-біріне өз ойларын, арманын, сезімін жеткізеді.

Тіл – бұл халық тарихы, тіл – бұл ұлттық қазына, тіл – біздің намысымыз, арымыз, байлығымыз.

Өлең:

Ана тілің арың бұл!
Ұятың боп тұр бетте
Өзге тілдің бәрін біл,
Өз тіліңді құрметте.
***
Тіл дегенім – түсіністік құралы,
Тіл арқылы адам бәрін ұғады.
Татулық та, бірлік, достық, береке,
Бәрі, бәрі осы ұғымға сияды.
Ақыл – ойын дананың,
Ана тілден аламын.
Ана тілім ардақты,
Ақ сүтіндей ананың.

Бейбарыс

Жігіт бірде кедейленер, байыр да,
Ақ атымды, қанатымды қайырма.
Айрылсам да қымбатымнан талай бір
Уа, тағдырым, тек тілімнен айырма. (Қ. Толыбаев).
***
Тілден биік асқар жоқ,
Тілден асқан байлық жоқ,
Тілден терең теңіз жоқ. (Ғ. Мүсірепов)

Дәметкен

Қазақ тілім – саялаған нұр бағым,
Қазақ тілім – ана тілім ардағым.

Сен арқылы жетіп жатыр өмірге,
Жан сырларым, тілегім, бар арманым.
Пәкизат
Ана тілі – біздің туған анамыз,
Анамыздай сыйлап, бағып – қағамыз,
Ана тілін бағаласақ қалай біз,
Өзіміздің сондай болмақ бағамыз.
***
Ойымның нәрі – Ана тілі,
Тойымыздың сәні – Ана тілі.
Даңқымның тауы – Ана тілі,
Халқымның ары – Ана тілі.
Жүргізуші:
Қазақ тілі – қазақ халқының ана тілі. Яғни, қазақ баласына ананың сүтімен сіңген тіл.
1989 жылғы қыркүйектің 22-сі күні «Қазақстан Республикасындағы тілдер туралы» Заң қабылданып, қазақ тілі Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі мәртебесіне ие болды.
1997 жылы шілденің 7-сі күні «Қазақстан Республикасындағы тілдер туралы» жаңа Заң қабылданды. Бұл заң бойынша қазақ тілі Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі, қазақ халқының ұлттық тілі болып есептеледі.
Қай кезде болмасын, өз елінің әрбір азаматы Отанының заңдары мен салт-дәстүрін білуге және құрметтеуге міндетті.
Өлең:
Ежелден атам мирас еншіміз де,
Сөйлесер болашақпен елшіміз де.
Халқымыз қазақ тілі қазынасы,
Қастерлеп жайнатар деп сенсін бізге.
Ғасырбек
1. Ана тілің алпыс тілге татиды.
2. Тілін білмейтіндер емес, тілін білгісі келмейтіндер - мәңгүрт.
3. Тіл мәртебесі - ел мәртебесі.
4. Тіл - достықтың алтын көпірі**.**
Райгүл
Ең тәтті де тіл,
Ең ащы да тіл.
Ең жұмсақ та тіл,
Ең қатты да тіл.
Санат
Сүйемін туған тілді – анам тілін,
Бесікте жатқанымда-ақ берген білім.
Шыр етіп жерге түскен минутымнан
Құлағыма сіңірген таныс үнін. (С.Торайғыров).
Ақмарал
1. Тіл - ұлттың сүйенетін тамыры, сыйнатын тәңірі.
2. Халық үшін өзге тілде сөйлеу қауіпті емес, өзге тілде ойлау қауіпті.
3. Тілі өлген ел - тірі өлген ел.
4. Тіл - өлшеусіз қазына, өрісі кең әлем. Тілден тілдің кеңдігі болмағанымен, кемдігі жоқ.
Рашид
Ана тілім!
Қазақтығым, Елдігім!
Жылап айтсам, артық болмас ендігім.
Сүйсем егер Біржан-Мәди әндерін,
Ұлтшылсың деп, айтар маған енді кім?!
Жүргізуші:

Қазақстан – көп ұлтты мемлекет. Сондықтан бұл мереке – Қазақстанда тұрған барша ұлт өкілдеріне ортақ мейрам.

Тіл – адам мен адамды, ұлт пен ұлтты жақындастыратын негізгі құрал. Сол себептен де біз тіл халықтар арасындағы достықтың, береке-бірліктің тірегі ретінде құрмет тұтамыз.

Қазақстанда қазақ тілімен қатар басқа да тілдер еркін дамып келеді. Түрлі ұлттық мәдени орталықтар жұмыс істеп, ағылшын, түрік, орыс, неміс т.б. тілдерде оқытатын мектептер бар.

Ерген

Сүтпен сіңген жан дүнием, санама,
Тілім үшін қарыздармын анама.
Шамам кесе, талай тілді меңгеріп,
Алмақшымын, өңгеріп ой-санама!
Қазақ тілі – қасиетті асылым,
Сөз семсерім, алмас жүзді – жасыным.
Шұбарланған шақтарыңды көрдім де,
Қапаланып арландым да, жасыдым. (Ерғазы Жазықбаев)

Нұржас

1. Өз тілің - бірлік үшін, Өзге тілің - тірлік үшін.
2. Тіл сүйексіз болса да, сүйектен өтеді.
3. Тіл қоса алар жер мен көктің арасын, тіл айырар анасының баласын.
4. Тіл ақылдың - өлшемі.

Ерназар

Жанбасам да, жансам да.
Туған тілде сайраймын.
Мылқау болып қалсам да,
Туған тілде ойлаймын. (М.Әлімбаев)

Нұрбикет

Туған тілім – тірлігімнің айғағы,
Тілім барда айтылар сыр ойдағы.
Өссе тілім, мен де бірге өсемін,
Өшше тілім, мен де бірге өшемін.

Дәметкен

Қазақ тілі – өз тілім, анам тілім,
Абай, Мұхтар сөйлеген дана тілім.
Қастерлейді ұл-қызың мәңгі сені,
Болашағым, бағытым, дара тілім.

Жүргізуші:

Жер шарында тіл көп. Олар: қазақ тілі, орыс тілі, ағылшын тілі, неміс тілі т.б. Адамзат өміріндегі аса маңызды тілдер: ағылшын, француз, орыс, испан, қытай, араб тілдері болып табылады. Осы 6 тілдің кез-келгенінде мемлект аралық, ғылыми және мәдени қарым-қатынастар жүргізіліп, халықаралық кездесулер мен әлемдік деңгейдегі жиналыстар өткізіледі.

« Басқа тілді білгенің – екінші өмір сүргенің» деп халық даналығы бекер айтпаған. Дүние жүзінде 5 мыңнан аса тіл бар. Сондықтан да халықаралық тілдердің маңызы зор.

Аңыз бойынша ерте заманда адамдар Вавилон мұнарасын салып бітіре алмаған. Олар әрі мықты, әрі күшті болған. Құрылыс материалдары да жеткілікті еді. Бірақ істері алға баспаған. Себебі олар әр тілде сөйлеген. Сондықтан да бір-бірін түсінбеген. Оларда жалпыға бірдей түсінікті халықаралық тіл болмаған.

Сондықтан да әр адам – ана тілін қадірлеуге міндетті. Оны шұбарлап сөйлеуге жол бермеуі қажет. Ана тілі –ар өлшемі. Тілді шұбарлау – арды шұбарлау, көңіл тұнығын лайлау.

Тілшілердің зерттеуі бойынша жас балалар -3500 сөз, жасөспірімдер – 9000 сөз, ересектер – 12000-14000 сөз қолданады екен.

Тіл байлығы – әр елдің мақтанышы. Ол ата-анадан балаға мирас болып қалатын баға жетпес мұра.

Назерке

«Тіл»   Қабыл Боранбаев
Ащы, бірде тәттісің,
Жұмсақ, бірде қаттысың.
Жарылқайсың досыңды,
Жасытасың жат күшін.
Тапқыр тілім қайдасың?
Көрсет сөздің пайдасын.
Жақсылықты жаңғыртып,
Үнің әсем сайрасын.
Жамандыққа жанассаң,
Отыз тілім шайнасын.

Ұлмекен

Үйде, түзде басқа тілде сөйлесек,
Қайтеміз біз тілімізге шөлдесек?
Өзімізді өзіміз қорлағандай боламыз,
Қошеметтен басқаны біз «жөн» десек.
Бір қазағым орысшалап бастайды,
Екіншісі шатып-бұтып қоштайды.
Қайран қазақ, «Дәрежеге жеттік» деп,
Өз тілінде жағын мүлде ашпайды.

Ғабит

1. Тіл жүйрік емес, ой жүйрік.
2. Аузы құлып сандықты тіс ашпаса, тіл ашады.
3. Сөз қадірін білмеген - өз қадірін білмейді

Айзада

Асан қайғы, Жиренше,
Сөйлеп кеткен қазақ тіл.
Жәнібек пен Қойлыбай,
Сыйлап өткен ғажап тіл.
Ата-анамыз әлдилеп,
Уатқан бізді баба тіл.
Сол туған тіл атауы –
Ежелгі біздің туған тіл.
Осы тілді жек көрген,
Дүниеден қалар құл.
Бағаласаң шынымен
Баба тілің – шын асыл.

Тойлыбек

Тілім менің!
Тілім үшін мың өліп, тірілді елім.
Аралыммен арыммен қатар қойып,
Тілді қорғау – парызым бүгін менің.

Құндызхан

Ана тілім, жүрегісің анамның,
Жүрек – ана, мен өзіңнен жаралдым.
Сағат сайын саулығыңды тілеймін,
Сенсіз маған керегі жоқ ғаламның.
Сенің арқаң қанып ішсем тұнықтан,
Сенің арқаң дүниеден сыр ұқсам.
Анашымды ұмытқаным емес пе?
Ана тілім, егер сені ұмытсам!

Сенің әрбір тынысыңнан күн көрем,
Сен арқылы тіршілікпен тілдессем.
Ел бетіне қалай тура қараймын?
Ана тілім егер сені білмесем!

Жеңіс

1. Ми ойлағанды тіл тындырады.
2. Құлаққа кірген суық сөз, көңіліңе барып мұз болар.

Бахтыяр

Дүниеде қос қазақ жоқ, ол біреу,
Қазақ үшін Қазақстан – ел біреу.
Қазақ деген тұзды Каспий тағдыры,
Қазақ деген Ақ Жайық боп мөлдірлі.

Екеу емес қаны қазақ бір ұлт бар,
Тағдыры мен тарихы бар ғұрып бар.
Шамырқансаң қақ айырып Қап тауын,
Шабыттанса ши үнінен сыр ұрттар,
Қазақ біреу!

Жүргізуші.

Елбасымыз Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев: «Қазақстан – 2050 стратегиясы: қалыптасқан мемлекттіңжаңа саяси бағыты» атты Жолдауында әрбір қазақстандықтың өмірдегі үштілдіктің маңыздылығы туралы айтты. Қақстан бүкіл әлемде халқы үш тілде пайдаланатын жоғары білімді ел ретінде танылуға тиіс. Бұлар: «Қазақ тілі – мемлекеттік тіл, орыс тілі – ұлтаралық тіл және ағылшын тілі –жаһандық экономикаға кірігу тілі», - деп тілдердің қоғам өміріндегі орны мен рөлін айқындап береді.

Тіл туралы ой пікір:

Халық бар жерде тіл бар. Тіл бар жерде өнер бар. Өнер бар жерде жанкүйер бар. Әр халықтың ана тілі - оның бақыты, оның қуанышы.

Халықтың қуаты - тілдің қуаты. Біз ана тілімізді ең айтқыш, ең білгір, ең бай тілдердің біріне айналдыруымыз керек

Туған тілің мақтан ету, оны таза сақтау, оның өрлеп, өсе түсуіне еңбек сіңіру - әрбір қазақ отбасының жүрегі.

Жүргізуші:

Қазақ тілі аса бай, икемді тіл. Қалай исең, солай иіле береді. Орамын, бұрымын тауып, қисынын, орайын келтіріп пайдалансаң, бұл тілмен сурет салуға, тас қашап, ағаш, текемет оюға болады - ау. Бұл тілден май тамады десе де сыяр. Халықтың тіліне жырына құлақ салсаң, небір алуа - шекер балдай татитын нәріне әсте тоймайсың.

Ана тілі - адам болып жаралғаннан бері жан дүниесінің айнасы, өсіп - өніп, түрлене беретін, мәңгі құламайтын бәйтерегі. Ана тілі жүректінің терең сырларын, халық тарихының барлық кезеңдерін, жанның барлық толқындарын ұрпақтан - ұрпаққа сақтап отыратын қазына.

Міне осылай «Ана тілің – арың бұл» атты тәрбие сағатымызды қортындылай кететін болсақ мемлекеттік тіліміз, ана тіліміз, жалпы тіл мағынасының қаншалықты қастерлі екенін санамызға сіңіріп, ұғынып біліп жатырмыз.

Оқытушы: Калиева С.А.
Мамандығы: «Негізгі орта білім»
Біліктілігі: «Математика мұғалімі »
Тобы: МБ-11
Күні: 23.09.2016ж.

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік ***Әнұраны*** *орындалады.*

Топ жетекшісінің сөзі.

Жадыра: Армысыздар, құрметті ұлағатты ұстаздар мен студенттер!

Ана тілім, Жүрегісің анамның
Жүрек-ана, Мен өзіңнен жаралдым
Сағат сайын саулығыңды тілеймін
Сенсіз мынау керегі не ғаламның!
Сенің әрбір тынысыңмен күн кешем,
Сен арқылы тіршілікпен тілдесем.

Наргиза: Кенің бай, кемелің мол туған тілім,
Дыбыстың теріп сөз ғып буған гүлін.
Қайырған қайдағыны жүйрік ең сел
Мен қосып, құтыла алмас құсам білім.

«Ана тілім - арым менің» атты мерекелік шарамызға қош келдіңіздер!

Жадыра: Мәнерлеп оқу. Төребаева Махаббат «Қазақ тілі»

Наргиза: Мәнерлеп оқу. Магзамова Венера «Қазақ тілі»

Жадыра:Еліміздің болашағы жастар тәрбиені ұлттық мектептен алады. Өкінішке орай, оны көптеп жабу, қысқарту орын алғаны белгілі.Соңғы 30 жылда 700 ден аса қазақ мектебі жабылды.

Үш тілге ену 2012 жылы қабылданған. Үш тілге көшеміз деп өзіміздің ана тіліміз қалып бара жатыр. Қазіргі таңда Қазақстанда тұрып жатқан адамдар қазақша сөйлеу қажет!

Жадыра: Наргиза, қалай ойлайсын қазіргі бүлдіршіндер қай тілді бірінші меңгергені дұрыс?

Наргиза: Менің ойымша, қазақ тілі – ана тілім, ал орыс тілі ұлтаралық тіл, ағылшын тілі – қатынас тілі.

Жадыра: Дұрыс айтасын, алайда қазіргі таңда ата – аналар балаларының басқа тілде сөйлегенін қалайды.

Көрініс «Мектепке бару»

Наргиза: Топтың жас ақыны - Қылышбай Ақнұр өз туындысынан өлең оқиды, қабыл алыңыздар.

Жадыра: Жұмашова Жанеркенің орындауында «Туған жер» әні, қабыл алыңыздар!

Наргиза:

Тілім менің,
Тілім үшін мың өліп тірілді елім
Аралыммен,
Аралыммен қатар қойып
Тілді қорғау- парызым бүгін менің
Ендігі кезекті сөз шеберлеріне берейік.

(Мөлдір, Айнұр, Динара, Х.Ләззат, Айғаным, Жаңылхан, Жаңылсын, Гүлдана, Жадыра, С.Ләззат, Нуржамал, Жарқынай)

Жадыра:

1989 жылы қыркүйектің 22-сі күні «Қазақстан Республикасындағы тілдер» туралы заң қабылданып, қазақ тілі Қазақстан Республикасының Мемлекеттік тіл мәртебесіне ие болды. 1997 жылы шілденің 11-і күні жаңа «ҚР тілдер» туралы заң қабылданды.

Наргиза: ҚР тіл туралы Заңына қысқаша тоқталу үшін Магзамова Венераны шақырамыз.

Жадыра: Әуезов, Абайды Өткен дәріс тілі
Тіл қатқан Тоқтар, Талғат ғарыш тілі
Қанша заң қабылдаймыз жетер енді
Етілсін мемлекеттік әр істе үні

Наргиза:Туған тіліңді қорғау- Отаныңды қорғаудан да маңызды.отаныңды жау басып алса, ол ерте ме, кеш пе , әйтеуір азат етеріңе сенесің. Ал тілің жауланса-бітті. Басқа тілге көшіп, туған тіліңді ұмытып, қайта оралуға мойны әсер бермейтін жалқаулар, өзіңе ұқсас түрі ғана ұқсайтын қандастарың жаудан бетер қарсыласады. Бұдан асқан қасірет болмақ емес.

Жадыра: Бейнебаянға назар аударайық.

Наргиза: Өз тілімізді құрметтейік, достар!
Жадыра: Көрініс
Наргиза: Мәнерлеп оқу.Сердармергенова Лаззат «Мұхтарға арнау»
Жадыра: Тобымыздың биші қыздарын қарсы алайық. «Қазақ» биі
Наргиза: Ата – анамыздың мереке күніне жолдаған бейнебаянына назар аударайық!
Жадыра:
Құрманғазы, Тәттімбет домбырамен сайраған,
Жүрекке от жақсын деп,
Абай, Жамбыл, сал Біржан,. ...
Жігер беріп күй деген, демекші күй. Төребаева Махаббат «Нарағаш»
Наргиза: Хор. Атамекен
Жадыра:
Мерекелік шарамызды Маңғаз Маңғыстауымыздың салт – дәстүрі мен тілін құрметтеу мақсатында Төребаева Махаббаттың «Маңғаз Маңғыстау» мәнерлеп оқуымен аяқтаймыз.

Наргиза: Қатысушы оқытушылардың жылы лебізін тыңдасақ.
Жадыра:
Танытқан қазағымның қазақтығын
Танытқан қазағымның азаттығын
Танытқан қазағымның ғажаптығын
Айналдым құдіретіңнен қазақ тілім.
Наргиза: Осымен мерекелік шарамыз аяқталды. Аспанымыз ашық, заманымыз тыныш болсын!

Оқытушы: Азанова С.У.
Мамандығы: «Бастауыш білім беру», «Негізгі орта білім»
Біліктілігі: « Бастауыш сыныпта ағылшын тілінің мұғалімі», «Математика мұғалімі»
Тобы: МБ-11, ШБ-11
Күні: 23.09.2016ж.

Сабақтың тақырыбы: Тілдің –ұтқырлығы,Білімнің –тапқырлығы
Сабақтың мақсаты: Оқушыларға мемлекеттік тілдің өркендеп, оянуына,мемлекеттік тілімізді сүюге,мемлекеттік тілді аяққа баспай,мәртебесін биік ұстауға тәрбиелеу.
Сабақтың көрнеілігі:Слайдтар
Сайыс сабақтың жоспары
Сайыс 8 кезеңнен тұрады
1- кезең таныстыру
2 -кезең Бәйге /сұрақ жауап/
3- кезең Зерек болсаң зерделе/экранда берілген суреттерге мақал құрастырып айту керек/
4 -кезең Дәйексөз
5-кезең Ойлы болсаң озып көр/экранда
6 сұрақ шығады сұрақтарға жауап беру керек/
6-кезең Үштілділікке арналған жұмбақтар
7-кезең Тілдің ұтқырлығы
8 кезең Жекпе-жек
1-кезең таныстыру

2-кезең«Бәйге»
Сонымен, бірінші сайыста әр түрлі сұрақтар қойылады. Әрбір дұрыс жауапқа 5 ұпайдан қойылады. Әр кезеңнен соң әділқазылар алқасы ұпай санымен таныстырып отырады. Сонымен бірге бір - бірлеріңе кедергі жасамауларыңызды сұраймын.

1 – топқа

1.ҚР - ның мемлекеттік тілі қай тіл?/қазақ/
2.Қазақ тіліне мемлекеттік мәртебе қай жылы берілді?/1989 қазан айында/
3. Қазақ тіліндегі әріптердің реті бойынша жиынтығын не дейміз?
/альфавит/
4.”Кел, балалар, оқылық” өлеңінің авторы кім? /Ы.Алтынсарин/
5. Қазақ тіліне ғана тән әріптер саны нешеу?
6.Қ.Р .қашан тәуелсіздік алады? 42
7. Орыс-қазақ тілдерімен қатар парсы, араб тілдерін меңгерген ақын? /Абай/
8. Шығыс ғұламасы Әл-Фараби нешеге жуық тілді меңгерген? / 70 тен астам/
9. Қандай ұлттық тағамдарды білесің?/қазы –қарта ,жал-жая,бесбармақ,қымыз,шұбат./
10. Күй атасы кім? /Құрманғазы/

2-топқа:

1. Қазақ тілі алғаш мемлекеттік мәртебесін қай жылы алды? /1989 ж./
2. Жетпіске жуық тіл білген Шығыс ғұламасы? / Әл-Фараби/
3. Ақылды сөзінің түбірі? /ақыл/
4. Қазақ алфавитін жасаған ғалым кім? /А.Байтұрсынов/
5. Ұлттық киімдер қалай аталады? /тақия,бешпент,камзол,сәукеле,тон ішік,кимешек т.б./
6. Ұлы Абай орыс-қазақ тілдерімен қатар қандай тілдерді меңгерген? /парсы, араб тілдерін меңгерген/
7. Қазақ халқының салт-дәстүрлерін ата? /шілдехана,бесік той,тұсау кесу,құда түсу,келін түсіру,қыз ұзату/
8. Қазақ тілі қай тілдер тобына жатады? /түркі тілдес/
9.«Көшпенділер» трилогиясының авторы кім? /І.Есенберлин/
10. Қазақстанда екі адам атымен аталатын қандай темір кен орны бар? /Соколов-Сарыбай/

3 кезең Мақал -мәтел Зерек болсаң зерделе/экранда берілген суреттерге мақал құрастырып айту керек.

4-кезең Дәйек сөз

«2 жұмбақ»
(Оқушылар берілген үзіндінің қай шығармадан екенін анықтап, қандай салт –дәстүрдің бар екенін анықтауы керек.)
- Сенің сегіз қызың бір төбе, Кенжекейің бір төбе болса, менің сегіз ұлым бір төбе, тоғызыншы ұлым бір төбе. Кенжекейің тоғызыншы ұлымдікі болсын, - деп бай тоғыз қызға қандай салт-дәстүрдің түрін жасап келіпті? (Қай шығармадан алынған (“Ер Төстік”ертегісі, құда түсу)

4 кезең Дәйексөз

- Мен айыптымын, менен бір қателік болды, шайтанның азғырғанына ердім. Оған себеп – мына уәзірлер. Бұлар енді я саған, я маған бір қатер қылар. Сен енді іргеңді көтер, бөтен елге көш деп, - хан өзінің досына разы болып, бірнеше түйеге асыл заттар арттырып, мал беріп, досын Ақша ханның еліне көшіріп салады.
(Қай шығармадан алынған, қандай дәстүр бар?) («Аяз би» ертегісі, енші беру)

5-кезең Ойлы болсаң озып көр/экранда 6 сұрақ шығады сұрақтарға жауап беру керек/ кім бұрын?

Жылататын да, жұбататын да не? /Тіл/
Қазақ тілі – мемлекеттік тіл, ал орыс тілі қандай тіл? /ұлтаралық қарым-қатынас тілі/
Орыс тілі – ұлтаралық қарым - қатынас тілі,ал ағылшын тілі қандай тіл?/жаһандық экономикаға ойдағыдай кірігу тілі/
Қай тілді дамытамыз ?/қазақ тілін/
Қай тілді қолдаймыз ?/орыс тілін/
Қай тілді үйренеміз? /ағылшын тілін/

6-кезең Үштілділікке арналған жұмбақтар

1 топқа

1.Үндемес серік, ақылы берік
Кітап-книга-book
2..It is running night and day But it never runs away
Aclock – сағат – часы
3.Не лает, не кусает, в дом не пускает
замок – кілт - lock
4.This is a house with one window in it Shows films nearly every minute
Television – телевизор – теледидар
5.Толыпкеліп, боскетеді
Қасық – ложка – spoon
6.Сидит красавица в темнице, а коса на улице
Морковь – сәбіз - carrot

2 топқа

1Жемге ауыз салса – ұтылғаны, айналып өтсе құтылғаны
Балық – рыба – fish
2Сидит дед во сто шуб одет Кто его раздевает – тот слезы проливает
лук – пияз– onion
3.A little old woman with 12 children: some short, some long, some cold, some hot What is it?
A year – жыл - год
4Үйүстіндеұсақтас, ұстайындесемұстатпас
Жұлдыз – звезды – stars
5.Два кольца, два конца, а посередине гвоздик
Ножницы – қайшы - scissors
6.My uncle has a brother. He is not my uncle. Who is he?
My father – әке – папа

7- кезең Тілдің ұтқырлығы 1 топқа

ҚАЗЫНА ҚАҚПАСЫ

ПАТША: ашуланып - Менің кім екенімді білмейді - ау, шамасы, - деп қақпаны өзі итереді. Бәрібір ашылмайды. Ол қақпа есігін қағады, сонда арғы жағынан қағаз түседі. Нөкері ашып оқиды:
Дүниеде не ащы?
Дүниеде не тәтті?
ПАТША: - Мұның мәнісі неде? - деп сұрайды.
О, хан ием!
Дұрыс сөйлей білуде өнер, жүйесін тауып сөйлеген сөз жүрекке жетіп, жүйені босатады. Сондықтанда тіл - тәтті. Жебе салған жара жазылар, балтамен оталған орман қайта өсер, бірақ тілдің жарасы жазылмас. Сондықтан да тіл - ащы.
ПАТША: - Ойпырым - ай! Тілдің құдіреті осы де. Балалар, сіздерге үлкен рахмет.
Мен барып үш ұлымды сынап көрейін.

7- кезең Тілдің ұтқырлығы 2 топқа тапсырма

Патша ұлдарын қалай сынаған

Әкесі 1 - ші ұлына қонаққа келеді. Тамақ салынып, ет асылады.
ӘКЕСІ: - Қарағым, ана етіңнен жақсы жерінен бір кесіп берші?
- Әрине, санның еті дәмді. Енді жаман жерінен кесіп берші, - деді
- Тіс өтпейтін сіңір ғой.
Әкесі 2 - ші ұлынан да осындай сый - сыяпат көреді.
Содан соң 3 - ші ұлына келгенде де:
- Балам еттің жақсы жерінен берші, - дейді. Тіл береді.
- Енді жаман жерінен берші, - дейді. Тағы да тілден кесіп береді.
ӘКЕСІ:
- Мұның қалай балам, жақсы жерінен десем де, жаман жерінен десем де тіл кесіп бердің?
БАЛАСЫ:
- Ой, әке - ай, жақсы да, жаман да ұрыс - керіс, өсек те осы тілден шығады.
- Екі елі ауызға төрт елі қақпақ дегендей, әр адам өз тіліне сақ болса, еш уақытта ұрыс - керіс

болмас еді. «Басқа пәле – тілден».
ӘКЕСІ:
- Дұрыс екен, балам. Бүгін көп нәрсені ұққандаймын. Енді қайтайын. Айтарым ақылыңнан ажырама, - деген екен.

8- кезең"Жекпе жек" (Әр топтың жетекшілері шығып берілген «данышпан», «ақылсыз» сөзіне кім көп сөздер құрайды.)

1 – топқа

1.ҚР - ның мемлекеттік тілі қай тіл?
2.Қазақ тіліне мемлекеттік мәртебе қай жылы берілді?
3. Қазақ тіліндегі әріптердің реті бойынша жиынтығын не дейміз?
4."Кел, балалар, оқылық" өлеңінің авторы кім?
5. Қазақ тіліне ғана тән әріптер саны нешеу?
6.Қ.Р .қашан тәуелсіздік алады?
7. Орыс-қазақ тілдерімен қатар парсы, араб тілдерін меңгерген ақын?
8. Шығыс ғұламасы Әл-Фараби нешеге жуық тілді меңгерген?
9. Қандай ұлттық тағамдарды білесің?
10. Күй атасы кім?

2-топқа:

1. Қазақ тілі алғаш мемлекеттік мәртебесін қай жылы алды?
2. Жетпіске жуық тіл білген Шығыс ғұламасы?
3. Ақылды сөзінің түбірі?
4. Қазақ алфавитін жасаған ғалым кім?
5. Ұлттық киімдер қалай аталады?
6. Ұлы Абай орыс-қазақ тілдерімен қатар қандай тілдерді меңгерген?
7. Қазақ халқының салт-дәстүрлерін ата?
8. Қазақ тілі қай тілдер тобына жатады?
9.«Көшпенділер» трилогиясының авторы кім?
10. Қазақстанда екі адам атымен аталатын қандай темір кен орны бар?

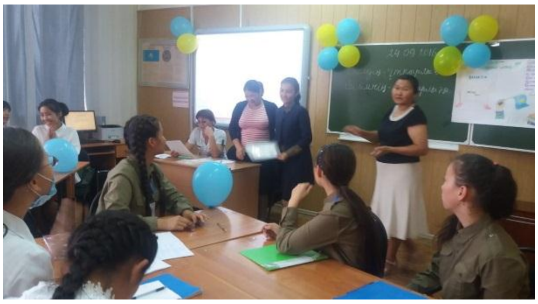

4-кезең Дәйек сөз

«Алты жұмбақ»

(Оқушылар берілген үзіндінің қай шығармадан екенін анықтап, қандай салт –дәстүрдің бар екенін анықтауы керек.)

- Сенің сегіз қызың бір төбе, Кенжекейің бір төбе болса, менің сегіз ұлым бір төбе, тоғызыншы ұлым бір төбе. Кенжекейің тоғызыншы ұлымдікі болсын, - деп бай тоғыз қызға қандай салт-дәстүрдің түрін жасап келіпті? (Қай шығармадан алынған? Қандай дәстүр бар?)

4 кезең. Дәйексөз

- Мен айыптымын, менен бір қателік болды, шайтанның азғырғанына ердім. Оған себеп – мына уәзірлер. Бұлар енді я саған, я маған бір қатер қылар. Сен енді іргеңді көтер, бөтен елге көш деп, - хан өзінің досына разы болып, бірнеше түйеге асыл заттар арттырып, мал беріп, досын Ақша ханның еліне көшіріп салады.

(Қай шығармадан алынған, қандай дәстүр бар?)

6-кезең Үштілділікке арналған жұмбақтар

1 топқа

1.Үндемес серік, ақылы берік
2..It is running night and day But it never runs away
3.Не лает, не кусает, в дом не пускает
4.This is a house with one window in it Shows films nearly every minute
5.Толып келіп, бос кетеді
6.Сидит красавица в темнице, а коса на улице

2-топқа

1Жемге ауыз салса – ұтылғаны, айналып өтсе құтылғаны

2Сидит дед во сто шуб одет Кто его раздевает – тот слезы проливает
3.A little old woman with 12 children: some short, some long, some cold, some hot What is it?
4Үйүстіндеұсақтас, ұстайындесемұстатпас
5.Два кольца, два конца, а посередине гвоздик
6.My uncle has a brother. He is not my uncle. Who is he?

7- кезең Тілдің ұтқырлығы

1 топқа

ҚАЗЫНА ҚАҚПАСЫ

ПАТША: ашуланып - Менің кім екенімді білмейді - ау, шамасы, - деп қақпаны өзі итереді. Бәрібір ашылмайды. Ол қақпа есігін қағады, сонда арғы жағынан қағаз түседі. Нөкері ашып оқиды:
Дүниеде не ащы?
Дүниеде не тәтті?
ПАТША: - Мұның мәнісі неде? - деп сұрайды.
О, хан ием!
Дұрыс сөйлей білуде өнер, жүйесін тауып сөйлеген сөз жүрекке жетіп, жүйені босатады. Сондықтанда тіл - тәтті. Жебе салған жара жазылар, балтамен оталған орман қайта өсер, бірақ тілдің жарасы жазылмас. Сондықтан да тіл - ащы.
ПАТША: - Маған көмек қажет болды, кім көмектесер екен? Мына кітапта берілген мақал - мәтелді аяқтау керек.
1. Өз білмегеніңді кісіден сұра, Үлкен болмаса,...
2. Өнер алды -...
3. Жіптің ұзыны, сөздің... жақсы.
4. Піл үшті, Піл күшті емес,... күшті.
5. Отыз тістен шыққан сөз, Отыз рулы... тарайды.
6. Жүйелі сөз - жүйесін табар, Жүйесіз сөз -...
ПАТША: - Ойпырым - ай! Тілдің құдіреті осы де. Балалар, сіздерге үлкен рахмет.
Мен барып үш ұлымды сынап көрейін.

2 топқа тапсырма

Патша ұлдарын қалай сынаған

Әкесі 1 - ші ұлына қонаққа келеді. Тамақ салынып, ет асылады.
ӘКЕСІ: - Қарағым, ана етіңнен жақсы жерінен бір кесіп берші?
- Әрине, санның еті дәмді. Енді жаман жерінен кесіп берші, - деді
- Тіс өтпейтін сіңір ғой.
Әкесі 2 - ші ұлынан да осындай сый - сияпат көреді.
Содан соң 3 - ші ұлына келгенде де:
- Балам еттің жақсы жерінен берші, - дейді. Тіл береді.
- Енді жаман жерінен берші, - дейді. Тағы да тілден кесіп береді.
ӘКЕСІ:
- Мұның қалай балам, жақсы жерінен десем де, жаман жерінен десем де тіл кесіп бердің?
БАЛАСЫ:
- Ой, әке - ай, жақсы да, жаман да ұрыс - керіс, өсек те осы тілден шығады.
- Екі елі ауызға төрт елі қақпақ дегендей, әр адам өз тіліне сақ болса, еш уақытта ұрыс - керіс болмас еді. «Басқа пәле – тілден».
ӘКЕСІ:
- Дұрыс екен, балам. Бүгін көп нәрсені ұққандаймын. Енді қайтайын. Айтарым ақылыңнан ажырама, - деген екен.

8- кезең“Жекпе жек” (Әр топтың жетекшілері шығып берілген «данышпан», «ақылсыз» сөзіне кім көп сөздер құрайды.)

Оқытушы: ТасжановаМ.Ж., Дуйсенова Қ.Е.

Мамандығы: «Бастауыш білім беру», «Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту», «Негізгі орта білім»

Біліктілігі: « Бастауыш сыныпта ағылшын тілінің мұғалімі», «Математика мұғалімі», «Мектепке дейінгі ұйымдардың тәрбиешісі»

Тобы: МБ-11, ШБ-11, МДА-13

Күні: 23.09.2016ж.

Сабақтың тақырыбы: Үштілділік - заман талабы

Сабақтың мақсаты:

Оқушыларды ана тілімізді құрметтеуге тәрбиелеу. Тіл біздің ертеңіміз, бабалардан қалған мұра екенін түсіндіру. Елбасымыздың үштілділік жоспарын іске асыру мақсатында ана тілге деген сүйіспеншіліктерін арттыру, орыс, ағылшын тілдерін жетік білуге баулу.

Сабақтың түрі:дәстүрлі емес,пресс-конференция сабағы

Сабақтың технологиясы: дамыта оқыту технологиясы, білім беруді ізгілендіру технологиясы

Сабақтың әдіс-тәсілдері: сұрақ-жауап, әңгімелесу, жалпылау-жалқылау

Сабақтың көрнекілігі: интербелсенді тақта, нақыл сөздер жазылған плакаттар, презентация, т.б.

Пәнаралық байланыс: тарих, орыс тілі, ағылшын тілі, қазақ әдебиеті, музыка

Сабақтың барысы:

Оқытушының сөзі:

Сәлеметсіздер ме, құрметті пресс-конференцияға жиналған қонақтар! Мемлекеттік тіл туралы Заң 1989 жылы 22 қыркүйекте қабылданды.Қазақстан Республикасының Мемлекеттік тілі – Қазақ тілі. Баршаңызды 22 қыркүйек – ҚР халықтарының тілдері күні мерекесімен құттықтаймыз. Сабақтан тыс шарамызды атаулы күнге арнап отырмыз. Бүгінгі біздің сабақ пресс-конференция түрінде өтеді. Пресс-конференцияға қатысатын «Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту» мамандығы бойынша білім алатын МДА-13 және «Дене тәрбиесі және спорт» мамандығы бойынша оқитын ДТБ-11 топтарының І курс студенттері. Осы студенттерді біздер тілшілер, журналистер, ғалымдар деп бөліп жұмыс жүргізетін боламыз. Ғалымдарымыз баяндамаларын оқиды, соған сәйкес тілшілер тарапынан бірізді сұрақтар және бейне сұрақтар қойылады. Ал журналистер өздерінің жазатын мақаласының тезисін жазып, конференцияның соңында қорытынды пікір айтатын болады.

Ендеше, таныс болыңыздар.

Ғалымдар:

1. Тілекбаев Адайбек Сүйініщұлы
2. Таліп Мерей Раманұлы
3. Сердармергенов Жанболат Саламатұлы
4. Накова Ұлболсын

Пресс-конференцияға тағы да қош келдіңіздер, конференциямызды тамаша бір күймен бастасақ па дейміз. ДТБ-11 тобының студенті **Бактияр Бекболатты «Адай»** күйімен қарсы алыңыздар.

Баяндама

Конференцияның алғашқы баяндамашысы Таліп Мерей Раманұлы - Қазақ филология ғылымдарының докторы, профессор. «Тілдердің үштұғырлылығы» баяндамасымен.
Баяндамашы ағылшын филология ғылымдарының докторы Накова Ұлболсын Таңатарқызын «Мемлекеттік тілді меңгеру жарқын болашақтың кепілі» баяндамасымен ортаға шақырамыз.
Қазақ мемлекеттік тіл дамыту институтының директоры Адайбек Сүйініщұлын «Қазақ тілі – біздің рухани негізіміз» тақырыбындағы баяндамасымен ортаға шақырамыз.

«Ағылшын тілін игерудегі серпіліс» атты баяндамасымен ағылшын мемлекеттік тіл дамыту институтының директоры Сердармергенов Жанболат Саламатұлын шақырамыз.

Сұрақтар: (экраннан бейне сұрақтар беріледі).

1. Үш тілде білім беру жүйесіне педагог қызметкерлер мен білім алушылар қаншалықты дайын?
2. «Мемлекеттік тіл» ұғымының мәні мен қызметін түсіндіріңіз.
3. Еліміздің білім беру жүйесіндегі үш тілде оқытуды енгізуі дұрыс жүргізіліп жатыр ма?

Тілшілердің сұрақтары:

1. Үш тілді білім үмітімізді ақтай ма?
2. Бізге бұл жүйе не береді?
3. Жапон елінде бала 12 жасқа дейін ана тілінде білім алады, ал неге біздің елде 6 жастағы балаға қазақ орыс, ағылшын тілін меңгертуге тырысамыз? Бала мектеп бітіргенде үш тілдің ешқайсысында еркін сөйлей алмай, мәңгүрт болып шықпай ма?
4. 1-сыныптың «Сауат ашу» кітабына Қажымұқан бабамыздың орнына Илья Ильинді енгізген. Илья Ильинді оқыған болашақ қазақ жастары арғы ата-тегінен ажырап қалмай ма? Бұл қазақ тілі мен қазақ халқын саналы түрде жою емес пе, қалай ойлайсыздар?
5. «Ана тілі», «Әліппе» деген оқулықтардың орнын «Сауат ашу», «Тіл дамыту» деген кітаптармен алмастырған. Ананың тілін оқытпай толыққанды қазақ қалыптастыра аламыз ба?
6. Үш тілділікке көшуде біз не ұтамыз?

Тақтаға ілінетін нақыл сөздер.

Анамыздың ақ сүтімен бойымызға дарыған тілімізді ұмыту – бүкіл ата - бабамызды, тарихымызды ұмыту. (Бауыржан Момышұлы)

Ана тілін ұмытқан адам өз халқының өткенінен де, болашағынан да қол үзеді... (Ғабит Мүсірепов)

Ана тілі дегеніміз – сол тілді жасаған, жасап келе жатқан халықтың баяғысын да, сол – халықтың мәңгілігінің мәселесі. Ана тілін тек өгей ұлдары ғана менсінбейді, өгей ұлдары ғана оны аяққа басады. (Ғабит Мүсірепов)

Кімде - кім қазіргі уақытта ана тілін, өзінің әдебиетін сыйламаса, бағаламаса, оны сауатты, мәдениетті адам деп санауға болмайды. (Мұхтар Әуезов)

Мемлекеттік тіл – елдің барша азаматтарын біріктіретін ту, елтаңба, әнұран секілді нышан. Патриотизммен тығыз байланысты мемлекеттік маңызды мәселе – мемлекеттік тіл мәселесі. Ол елдің барша азаматтарын біріктіруі тиіс.

Қоғамға біздің тіл саясатымыздың мәнін тереңірек түсіндіру керек. Ол кез келген мемлекеттің ұлт саясатының өзегі... деп нақты ашық айтқан.(Н. Ә. Назарбаев)

Қазақ тілі – мемлекеттік тіл.

Орыс тілі – ұлтаралық қарым - қатынас тілі.

Ағылшын тілі – жаһандық экономикаға ойдағыдай кірігу тілі.

Мемлекеттік тілді – дамытамыз.

Орыс тілін – қолдаймыз.

Ағылшын тілін – үйренеміз.

(Н. Ә. Назарбаев)

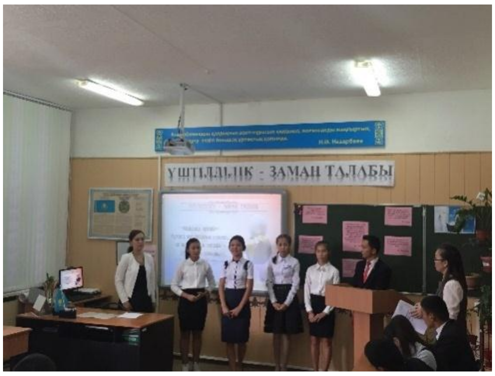

Оқытушының сөзі: Ғалымдарымыз баяндамаларын оқыды, соған сәйкес тілшілер тарапынан бірізді сұрақтар және бейне сұрақтар қойылды, жауап берілді. Журналистер өздерінің жазатын мақаласының тезисін жазып болып қалған сияқты, олай болса журналистерді тыңдайық.

Журналистер:

1. Самеш Мейржан
2. Гочгунбай Мереке

Оқытушының сөзі:«Үштілділік – заман талабы» тақырыбындағы пресс-конференцияға қатысушылар арасында үш тілді меңгерген жастарымыз да бар екен. Олай болса сол полиглоттарға сөз кезегін береміз. Үш тілде өлең оқу үшін ортаға Айдана, Жанболат, Айгүл, Нұршат, Алтынай сынды жастарды шақырамыз.

Қорытынды:ҚР-жалпы тарихи тағдыры ұштасқан, жүз отыздан астам этникалық топтар өкілдерінің ұлт бірлігі топтасқан, серпінді даму үстіндегі ел. Бұл тәуелсіз елімізді өз Отаным деп санайтын ұлт өкілдерінің бірлікте, татулықта өмір сүруі ел үшін аса маңызды жағдайлардың бірі. «Тіл-халықтың ең ұлы байлығы» деген қазақ қағидасы бар. Кез келген адам үшін осы қағиданың маңызы зор. Аталған маңыздылық Елбасы «Әлеуметтік экономикалық жаңғырту – Қазақстан дамуының басты бағыты» Қазақстан халқына жолдауында айқын көрсетілген. «Көпұлттылық пен көптілділік осықұндылықтардың бірі және біздің еліміздің басты артықшылығы болып табылады Бүгінгі конференциямыз осымен аяқталды, назар қойып тыңдағандарыңызға көп рахмет!

Оқытушы: Қозыбақова А.П.
Мамандығы: «Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту»
Біліктілігі:«Мектепке дейінгі ұйымдардың тәрбиешісі»
Тобы: МДБ-31
Күні: 24.09.2016ж.

«Өзге тілдің бәрін біл,
өз тіліңді құрметте»
Қадыр Мырзалиев

Тәрбие сағатының тақырыбы: «Мемлекеттік тіл- менің тілім»
Тәрбие сағатының мақсаты: Мемлекеттік тіл – қазақ тілі, оны құрметтеу керек екенін ұғындыру
Көрнекілігі: Интерактивті тақта, нақыл сөздер, кітап көрмесі.
Топ жетекшісі: Биыл ҚазақстанРеспубликасыТәуелсіздігінің25жылдығын тойлағалы отырмыз.Халықтың тәуелсіздігінің ең басты белгісі оның ана тілі, ұлттық мәдениеті. Өзінің ана тілі, ұлттық мәдениеті жоқ ел - өз алдына мемлекет болып өмір сүре алмайды.Дүниедегі барлық халық тәуелсіздікке ұлттық қадір – қасиетін, мәдениетін, ана тілін сақтап қалу үшін ұмтылады.Сондықтан кез келген мемлекет өзінің салт – дәстүрін, ана тілін айрықша қорғайды. Қазақстан тәуелсіз ел болып қалсын десек, онда ең алдымен ана тілін дамытуға күш салғанымыз жөн. Ана тілін дамыту, қорғау дегеніміз біз өз ана тілімізде таза сөйлеуіміз керек және оны жақсы біліп, туған анамыздай сүюіміз керек.
Мемлекеттік тіл – қазақ тілі, оны құрметтеу керек екенін ұғындыру мақсатында «Мемлекеттік тіл - менің тілім» атты сынып сағатын бастаймыз.
Жүргізуші: Елбасының «Қазақстан жолы – 2050: бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» атты Жолдауы бойынша Президенттің жалпыұлттық идеясы – болашақ табыстардың негізі екені баса айтылды. Ал ең бастысы – еліміздің рухын көтеретін, ұлы мақсаттарға жеткізетін «Мәңгілік ел» ұлттық идеясы жарияланды. «Мәңгілік ел» идеясы – елімізді өз мақсатына талай дәуір сынынан сүріндірмей жеткізетін тұғырлы идея. Осының барлығы дамыған 30 елдің қатарына кіруімізге жаңа серпін беретіні сөзсіз.

2016 жылдың үлкенмерейтойы–ҚазақстанРеспубликасыТәуелсіздігінің25жылдығы, Әлихан Бөкейханның 150 жылдығы, Рио – де - Жанейрода өткен жазғы Олимпиада ойындарының өтуі.
Халықтың тарихта қалуы тіліне байланысты. Тіл -халықтың жаны, сәні, тұтастай кескін-келбеті, болмысы.
«Тіл - ұлттық белгі, халықтық мұра, дүниетаным құралы».
Адамдық мұратқа жеткізетін ана тілі мен ата дәстүрі. Біздің осындай халықтық қасиетті мұрамыз -ана тіліміз!
Қазақ тілі - дүние жүзіндегі ең бай, беделді де, бейнелі тілдердің бірі.
Өткірдің жүзі,
Кестенің бізі,

Өрнегін сендей сала алмас, — деп ұлы Абай атамыз таңырқап тағзым еткен де осы қасиетті тіліміз.
Ана тілі халық өсіп, өркендесе дамиды да, халық жоғалса құриды.
Жүргізуші:Қазақстан — ұлан-байтақ мемлекет. Өз бауырына 100-ден аса ұлттарды сыйғызып отыр. Олар Қазақстан Республикасының Ата заңы бойынша тең құқықты, тәуелсіз адамдар.
Әр халық өз тілінде сөйлеуге, оқуға құқығы бар. Сол халықтармен достықта, бірлікте өмір сүрейік.
Қазақ тілі - қазақ халқының ана тілі. Қазақ тілі - қазақ халқы үшін әдебиет, мәдениет, ғылым мен білім, оқу - ағарту тілі.
Қазақстан Республикасының Жоғары Кеңесі қабылдаған Қазақстанның Тіл туралы заңына сәйкес қазақ тіліне мемлекеттік мәртебе 1989 жылдың қазан айында берілді.
«Еліміз тәуелсіздік алғаннан кейін 1997 жылы 11 шілдеде Қазақстан Республикасының Парламенті «Тіл туралы» жаңа заңын қабылдады. «2007 жылды - мемлекеттік тіл жылы» деп жариялады.
Қазақ тілі өте бай, көркем тілдердің бірі. Қазіргі қазақ тілі — кез келген әдебиетті басқа тілден аударуға, түрлі стильдерде сөйлеп, жазуға мүмкіндігі мол, кемелденген тіл.
Ана тілі — туған тілім, бас тілім.
Сен арқылы дүние танып, талпындым.
Сен арқылы әлемге аян бар ісім.
Сен өмірімде таусылмайтын асылым.
Данагүл: 22 қыркүйек – Қазахстан Республикасы халықтарының тілдер мерекесі. Ең алдымен, бұл барша елге ортақ жалпы халықтық мереке, барлық ұлт өкілдеріне көрсетілген құрмет.Қазақстанда 100-ден астам ұлт өкілдері тұрады, әрбір ұлттың ең үлкен, ең негізгі анасы туған тілі болып саналады.
Ана тілі - әрбірұлттың, ұлыстың мақтанышы, көзінің қарашығындай көретін қазынасы, асылмұрасы.
Әсем: Елбасы Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан халкына Жолдауында «Қазақстан бүкіл әлемде халқы үштілді пайдаланатынмәдениетті ел ретіндетанылуғатиіс. Бұлар: қазақтілі – мемлекеттіктіл, орыстілі – ұлтаралыққатынастіліжәнеағылшынтілі – жаһандықэкономикағаойдағыдайкірігутілі» делінген. Тек қазақжұртығанаемес, баршақазақстандықтар осы үштілдіөзараұштастырып, өзорныменқолданабілулеріқажет.
Соның ішінде, ең алдымен ел егемендігініңкөрінісі, құндылығыныңбіріболыпсаналатынмемлекеттіктілді – қазақтілінмеңгеру – баршамыздыңміндетіміз.
Ән: «Көгілдір вагон» (*үш тілде айтылады*)
Гаухар:
Тағдырыңдытамырсыздыңіндетіненқалқала!
Әрадамдаөзанасынанбасқа
Жебепжүрер, демепжүрерарқада
Болуыкерекқұдіреттітөртана:
Туғанжері – түпқазығы, айбынды
Туғантілі – сатылмайтынбайлығы
Туғандәстүрсалт – санасы – тірегі,
Қадамыңашуақшашарүнемі.
Жәнетуғантарихиескеалуғақаншама
Ауырәріқасіреттіболса да.
Төртанағаәнінжалғайалмаған
Пенделердің басы қайдақалмаған
Төртанасынқорғамағанхалықтың
Ешқашан да бақжұлдызыжанбаған
Қасиеттібұлтөртана – тағдырыңныңтынысы
Төртанаүшінболғанкүрес – күрестердіңұлысы.
Амангүл:

Халықтыңтарихтақалуытілінебайланысты.Тіл халықтыңжаны,сәні. Адамды мұратқа жеткізетін ана тілі мен ата дәстүрі.Өйткені халқымыз дәрежеге емес, дәстүрге бағынған.

Қазақ биі (Нұрзия)

Ақерке:

Қуан далам!
Қуанатын күн бүгін,
Серпіп таста
Мұңды жүрек түндігін
«Тіл туралы»
Заңым енді күшіне
Паш еткендей
Кескен жаңа кіндігін.

Айсұлу:

Қуан бабам!
Қуанатын жөнің бар.
Деген едің
Тіл бар жерде өмір бар.
Халық жауы атандық – ау
Сол үшін ғұмырыңды
Құрбан етіп жолында ар.

Жүргізуші: бұл өлеңде айтылып отырған, ана тілі үшін құрбан болған жандар кімдер деп ойлайсыңдар?

Хормен:

Аталарымыз Ахмет Байтұрсынов, Шәкәрім Құдайбердиев,
Жүсіпбек Аймауытов, Мағжан Жұмабаев, Міржақып Дулатов.

Жүргізуші:

Қазақ халқы ежелден – ақ, тіл қадірін біліп, ақылды дұрыс сөзге бағына білген. Шешендерден шыққан қара сөздің өзінде өлеңге бергісіз үйлескен ырғақ болады. Сөз бен сөз ұйқасыжатады;
Үш кемеңгер дүлдүлім,
Сақтаған ел бірлігін!
Қазақта қара қылды қақ бөлген
Төле, Әйтеке, Қазыбек билердің сөз үлгілеріне зер салайық.

Қазыбек би (Сабира):

Біз қазақ деген мал баққан елміз. Бірақ ешкімге соқтықпай жай жатқан елміз. Елімізден құт-береке қашпасын деп, жеріміздің шетін жау баспасын деп, найзаға үкі таққан елміз. Ешбір дұшпан басынбаған елміз.Басымыздан сөзді асырмаған елміз!

Әйтеке би (Айсұлу):

Тамыры суда тұрса да
Уақытыжеткенде
Құрамайтынқурақжоқ
Тек жақсыданөлмейтінсөзқалады.

Көрініс. «Үшби»

Төлеби:

Уа, халқым, сөзқадірінбілесің;
Жаңбыржаусажержетім,
Басшысыболмаса ер жетім,
Ұқпасқаайтқансөзжетім. . .
Атыңжақсыболса
Ер жігіттіңпырағы.
Балаңжақсыболса,
Жан мен тәннiңшырағы.

Қазыбекби:

Атыжаманныңарманыкетер.
Баласыжаманныңдәрменікетер.

Әйтекеби:

Биіккешықсаң, көзіңашылады

Жақсыменжолдасболсаң, көңіліңашылады

Төлеби:

Сөзтанығышжастарғаайтар он түрліжұмбағым бар,

Әйтекеби: Айтыңызұлыаға.

Төлеби:Айтсам он түрліжұмбағыммынау; бір, екі, үш, төрт, бес, алты, жеті, сегіз, тоғыз, он.

Дауыс:Бұл не дегенжұмбақ? Осындай да жұмбақ бола ма?

Қазыбекби:Ұлыаға! Бұлжұмбағыңызды мен шешейін, рұқсатетіңіз.

Төлеби:«Рұқсат ,қаздауыстыҚазыбегім, рұқсат»

Қазыбекби:

Бірдегеніңіз-бірлігікеткен ел жаман.
Екідегеніңіз-егесіпөткен ер жаман.
Үшдегеніңіз-үшбұтаққабөлінгенағайынжаман.
Төртдегеніңіз-төсектенбезгенжасжаман
Бес дегеніңіз-белсеніпшапқанжаужаман.
Алтыдегеніңіз-асқыныпкеткендертжаман
Жетідегеніңіз-жесірқалғанжасжаман.
Сегіздегеніңіз-серпілмегенқайғыжаман.
Тоғыздегеніңіз-торқалы той, топырақты
Өлімге бас көрсетпесе, солжаман.
Он дегеніңіз-оңалмаскәріліккедауаболмас-дегенсөзіңіз, ұлыаға!

Төлеби: Рахмет, дәлтауыпшештің, ойы да, тілі де жүйріктұлпарыммелің. . . **Қазыбекби:**

Өркенімөссіндесең,
Кекшілболма-
Кесапатытиереліңе.
Елімөссіндесең,
Өршілболма-
Өшкеніңді өшірерсің.
Басына іс түскен пақырға
Қастық қылма-
Қайғысы көшер басыңа
Жанашыры жоқ жарлыға,
Жәрдемші бол асыға
Қиын-қыстау күндерде
Өзі келер қасыңа.
Бүгін сағы сынды деп,
Жақыныңды басынба.

Төле би: Сөзің асыл, қаз дауысты Қазыбек!

Уа, халайық! Көсіре шабар жерің бар,
Тау көтерген ерің бар!
Қол боларлық елің бар,
Атаданқалғансаражолың бар!
Сөзқадірінбіліңдер!

Ән:«Анамныңтілі» Сөзі Шона Смаханұлынікі, әні: ӘбиірбекТінәлиев

Жүргізуші:

Анатіліндесөйлеу, оғандегенкөзқарас – ең зорадамның, мәдениеттілік, тәрбиелік, әдептілікөлшеміболыптабылады.

Жүргізуші:Оныңмәні – әрадамныңанатілінотанындай, туғанхалқындай, өзата-анасындайсүйіпардақтауында.Міне, сондықтан бүгінгі ақын- жазушыларымыз былай дейді.

Динара:

Жүсіп Баласағұни

«Әрбір саналы,мәдениетті азаматқа ана тілі мен сол ана тіліндегі әдебиеттің қадірін білмеу- мәдениетсіздік».
«Мен ана тілімде жазып,ойымды ана тілінде білдіріп қана қоймай,тіптітүсімді де қазақша көремін».
«Өз тілін,әдебиетін, қадірлемеген адам толық мәнді интеллигент емес. Себебі, ол қандайлық мамандық білімі болсада, рухани ой тәрбиесінде сыңаржақ азамат болады».
Санзира:
Ахмет Байтұрсынов
Менің тілім өз ұрпағыма түсініксіз боп қалады-ау дегенді ойласам жаным түршігеді.
Жүсіпбек Аймауытов
Өз ана тіліне немқұрайдылықпен қарайтын адам хайуанмен бірдей.
Қазына:
Елбасымыз Нұрсұлтан Назарбаев
Ғасырлар бойы қазақтың ұлт ретіндегі мәдени тұтастығына ең негізгі ұйытқы болған – оның ғажайып тілі.
Елбасымыз Нұрсұлтан Назарбаев:
Мемлекеттік тіл енді ұлттық саясаттың діңгегі болуы тиіс.
Жанслу:ҚадырМырзалиев
Анатілі.
Анатіліңбіліпқой
Еркіндігіңтеңдігің,
Анатіліңбіліп қой
Мақтанышың ,елдігің.
Анатіліңарыңбұл
Ұятыңбоптұрбетте
Өзгетілдің- бәрінбіл
Өзтіліңдіқұрметте.
Таңшолпан: МұзафарӘлімбаев
Анатілі – біздіңтуғананамыз.
Анамыздай – сыйлапбағып – қағамыз.
Анатілінбағаласаңқалайбіз.
Өзіміздіңсондайболмақбағамыз.
Анатілінкімаялайбілмесе .
Анасынанбезгенұл – депбіліңіз.
Жүргізуші: (Дихан Әбіловтың «Туған тілім!» өлеңі)
Туған тілім – бабам тілі - өз тілім
Туған тілім – анам тілі - өз тілім.
Туған тілім – заман тілі - өз тілім.
Туған тілім – адам тілі - өз тілім.
Туғантілде сыры тереңжаным бар
Туғантілдеәніммененсәнім бар.
Туғантілімтілболуданқалсаегер
Жүрегімдісуырып – ақалыңдар.
Өзтілімдейқайдаекенеркінбасар
Тілім барда еркімекімталасар.
Туғантілімкүрмеліпәлсіресе,
Ыстыққанымсуынып, сиқымқашар.
«Қазақелі» әні
Барлығытөмендеіөлеңдіхорменайтады:
Тіл – ұлттыңмақтанышы. Тіл – әрұлттыңеңасылқазынасы.
Ерлік, елдік, бірлік, қайрат, бақ, ардың
Жауызтағдыржойдыбәрін не бардың.
Алтын күнненбағасызбірбелгі боп,
Нұрлыжұлдыз, бабам тілі, сен қалдың!

Қуананам!
Ұзағынансүйініп.
Сәтің де көп
Кейдекеткентүңіліп.
Ақсүтіңненбойғабіткентілімді
Піртұтамын
Мен де алдыңдаиіліп.

Оқытушы: Мүсірепова Х.К.

Мамандығы: «Бастауыш білім беру»

Біліктілігі:«Өзін-өзі тану пәнінің мұғалімі»

Тобы: ӨБ-11

Күні: 23.09.2016ж.

Тәрбие сағатының тақырыбы: «Жеті жұрттың тілін біл, жеті түрлі ілім біл»

Тәрбие сағатының мақсаты:студенттерді өз ана тіліне деген құрмет сезімін арттыру, тіл мәртебесін көтеру, таза сөйлеуге үйрету, өз ұлтына, еліне деген сүйіспеншілігін ояту. Ана тіліміздің тұғырының мықты болуына негіз қалаған бабаларымыздың өсиетін ұран ету, қазақ тілінің мәртебесін көтеру. Қазақстан мемлекетінде тұратын барлық халықтардың тілдерінің дәрежесін көтермелеп, толлеранттық қарым- қатынас қалыптастыру.

Көрнекілігі: слайдтар, интерактивті тақта, түрлі түсті шарлар, әуендер.

Ұйымдастыру кезені:

Армысыздар құрметті ұстаздармен,студенттер сіздерді бүгін 22қыркүйек-ҚР халықтарының тілдер мерекесі күніне орай өздеріңізбен қауышып отырмыз.Олай болса,мерекелік кешімізді бастайық.

ҚР мемлекеттік Гимн орындалады.

Оқытушы - Тіл дегеніміз – адаммен бірге пайда болып, қатар жасасап келе жатқан қоғамдық құбылыс. Бұдан біз тілдің адамнан айырылмас серігі екенін көреміз. Тіл арқылы адамдар бір-бірімен пікір алысып, өзара түсiнiciп, оны қатынас құралы ретінде пайдаланып отырады. Әр адам өз ойын басқа біреуге тіл арқылы жеткізсе, біреудің ойын тіл арқылы түсінеді. Тіл халықтың жаны, сәні, тұтастай кескін келбеті, болмысы деуге болады. Халықтың тарихта қалуы тіліне, тілінің сақталуына байланысты.

Язык – благополучие народа, он способствует объединению и сплочению наций, является средством воспитания и опорой, связывающей взаимоотношения людей.День языков – признак дружбы, родства и единства всех граждан страны. Дружба народов, взаимопонимание и сотрудничество – главная опора строительства нового Казахстана.

22 қыркүйек - Қазақстан халқының Тілдер күні.

День языков народов Казахстана был объявлен Указом Президента РК от 20 января 1998 г. и стал общим праздником всех казахстанцев.

1-жүргізуші: Қазақстан - ұлан байтақ мемлекет. Өз бауырына жүзден аса ұлттарды сыйғызып отыр. Қазақстанда тұратын барлық ұлттар еліміздің ашық аспаны мен көк туының астында бейбіт өмір кешіп жатыр. Біздің жүрегіміз бебітшілікті қалайды. Бәріміз бебітшілік туын жоғары көтеріп, болашаққа қадам басайық.

2-ведущий: Добрый день, дорогие друзья! мы собрались не случайно, в Казахстане 22 сентября отмечается «День языков народов Казахстана».

1-жүргізуші: Егеменді елімізді бұдан әрі бейбіт жолмен өркендете береміз. Әрбір ұстаз бен ата-ана, әрбір окушы, саналы ұлт өкілдері: Ынтымақ елдікке, Береке бірлікке жеткізеді деген халық қағидасын үнемі іс пен әрекеттің пәрменді құралы ретінде пайдалануды естен шығармауымыз керек.

2-ведущий: В мире насчитывется несметное количество языков. По предварительной оценке их число составляет около 6 тысяч. Каждый язык является инструментом отражения национальной культуры, инструментом развития и сохранения духовного и материального наследия. Язык каждого народа самобытен и имеет самобытное выражение, отражающие менталитет и традиции нации. Язык формирует сознание человека, знание языка помогает расширить кругозор, глубже проникнуть в культуру другой страны. Признание и уважение всех языков позволяет сохранить мир во всем мире. С 1989 в Казахстане отмечается День языков народа Казахстана как напоминание о необходимости содействия развитию многонациональности языковой культуры, ее разнообразию и многоязычию.

2-ведущий: студентка группы ШБ -32 Калим Асемжанпрочитает стихотворение о родном языке.

О мой язык!Родной язык!

О, родной язык красивый
О, родительский язык
Мир людской я познавая
К одному тебе приник
Только с этим языком
Мать качала перед сном
Колыбель мою, я сказки
Слышал бабушки на нём
О, родной язык! Опорой
Ты моей навеки счтал
Своё счастье я и горе
На тебе лишь выражал
О, родной язык! С тобою
Я не раз Творца молил
Защити меня, Всевышний,
Иотца, и мать – прости.

1-жүргізуші:

«Туған Тіл»
Кімнен тудым?
Нәсілім кім?
Ұлтым кім?
Әлде мен бір аспанның сұр бұлтымын?
Бұлт емеспін.
Мен қазақпын, -
Халықпын,
Көне күннен келе жатқан тарихпын!
Тауларым бар тілдесетін күнменен!
Самалым бар желпі тұрар іргеден!
Аумағым бар, көк жиегі күн шеңбер,
Ауылым бар ән боп шалқып гүлдеген.
Айтылмаған сонда да бір сырым бар?
Бұл сырымды даналарша ұғындар.

2-ведущий: В интересах дальнейшего совершенствования межнациональных отношений, укрепления дружбы народов, предупреждение недоразумений в отношении национальных чувств и достоинства нации и создаются условия свободного беспрепятственного развития языков. Свидетельством серьезного отношения государства к языковым вопросам является их правовое регулирование. В Конституции РК записано:

- В Республике Казахстан государственным языком является казахский язык.
- В государственных организациях и органах местного самоуправления наравне с казахским языком употребляется русский язык.

1-жүргізуші:Государство заботится о создании условий для изучения и развития языков народов Казахстана.

Великий Абай говорил: «Знание языка и культуры другого народа делает человека равноправным с этим народом». И каждый язык самобытен и бесценен.

В нашей стране мир, единение и согласие.

А согласие – это начало счастья. Однако казахстанский патриотизм, наша общая культура не состоятся, если казахская, русская и другие культуры будут существовать параллельно, не соприкасаясь. Необходимо, чтобы ее нации глубоко и серьезно изучали государственный язык, культуру казахов, как в свое время, казахи глубоко и серьезно изучали русскую культуру. Это одна их важнейших составляющих культуры и межнационального общения.

1-жүргізуші:

Сүйемін туған тілді, анам тілін,
Бесікте жатканымда-ак берген білім
Шыр етіп жерге түскен минутымнан
Кұлагыма сіңірген таныс үнін.

1-жүргізуші: «Тілге құрмет – елге құрмет» демекші, бұл жиында тіл туралы ақын-жазушыларды өлеңдеріме танысасыздар.

Айнаш,Гульзада, Асылбек.

The Teacher.Батырова Гүлзада - ӨБ- 11 топ студентті

Remember when we met
When I was just a kid
And you said to me
It’s okay we’re all friends here/
Teacher a world that takes me back to the star
The star of my very first day at school
I tightly clenched my mother’s hand
I was afraid to let her go.

«Үш бақытым» Испанова Айнаш –ӨБ -11топ студентті

Ең бірінші бақытым – Халқым менің,
Соған берем ойымның алтын кенін.
Ол бар болса, мен бармын, қор болмаймын,
Қымбатырақ алтыннан нарқым менің.
Ал екінші бақытым – Тілім менің,
Тас жүректі тіліммен тілімдедім.
Кей – кейде дүниеден түңілсем де,
Қасиетті тілімнен түңілмедім.
Бақытым бар үшінші – Отан деген,
Құдай деген кім десе, Отан дер ем! ...
Оты сөнген жалғанда жан барсың ба?
Ойланбай – ақ кел дағы от ал менен.

Қорытынды:тәрбие сағатымыз өз нәтижесіне жетті.Ендігі сөз кезегін Мусрепова Хадиша Культасовнаға береміз!

Ән – «Жаса Қазағым».

Оқытушы: Кдырова Г.Г.

Мамандығы: «Бастауыш білім беру»

Тобы: І курс студенттері

Күні: 24.09.2016ж.

Тәрбие сағатының тақырыбы: «Тілім деп соқ, жүрегім!»

Тәрбие сағатының мақсаты:Оқушыларды туған халқының тілін қастерлейтін саналы да парасатты азамат етіп тәрбиелеу. Ақындарымыздың тілге арнап жазған өлеңдерін мәнелеп оқуға төселдіру. Оқушылардың ана тіліне деген сүйіспеншілігіне арттыру, ана тілін қастерлеуге баулу, ана тілін құрметтеуге тәрбиелеу. Өз Отанының болашақ патриоты, жанашыры болып өсуге насихаттау.

Көрнекілігі: жазылған нақыл сөздер, ИТ, слайд

Тіл қаруы – сөз,сөз қаруы – ой,
Ақылды ой, алғыр сөз адамның ең жоғарғы қасиеті.
(Ғ.Мұстафин)

Тіл байлығы, тіл тазалығы – ұлт қасиетінің, салт-санасының негізгі өнегесі, нағыз белгісі.
(Б.Момышұлы)

Ақыл көркі – тіл,
Тілдің көркі – сөз.
(Ж.Баласағұн)

Жүру барысы:

1-**жүргізуші:** Құрметті оқытушылар, студенттер, қазіргі таңда елімізде ана тіліне көп көңіл бөлуде.Қазақстанның мемлекеттік тілі – қазақ тілі. Қазақстан – көп ұлт өкілдері мекендейтін мемлекет. Мұндай мемлекет үшін мемлекеттік тіл қажет. Президентіміз Нұрсұлтан Назарбаев өз жолдауында «Ұлттық тіл – қазақ ұлтының рухани, мәдени байлығын ұрпақтан ұрпаққа жеткізуші қасиетті құрал» деп көрсеткен болатын.

2-жүргізуші:

Еліміз өз тәуелсіздігіне қол жеткізгеннен кейін ана тіліміз қазақ тілі мемлекеттік тіл болып бекітілді. Қазақстан Республикасының « Тіл туралы заңы» күшіне енді. Мемлекеттік тіл – Ту мен Елтаңба сияқты мемлекеттің рәмізі. Осыған сәйкес 1997 жылы 11 шілдеде
«Қазақстан Республикасының Тіл туралы заңы» қабылданып, оның 4- бабында «Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі – қазақ тілі» екені жазылған. Мемлекеттік тіл мемлекет қамқорлығында болады. Ана тілінсіз іс өрге баспайды.

Адал перзент ана сүтін ақтаған,
Ана Отанын жаудан қорғап сақтаған.
Өзге тілден оңдырады не тауып.
Өз тілінен інжу- маржан таппаған, - дей келе, Тілдер мерекесіне арналған

«Тілім деп соқ, жүрегім!» атты әдеби кешімізді ашық деп жариялаймыз.

1-жүргізіші:

Таза мінсіз асыл тас
Су түбінде жатады.
Таза мінсіз асыл сөз ,
Ой түбінде жатады,- деп сонау ХY ғасырда Асан қайғы атамыз айтып кеткендей небір ақын – жазушыларымыз өздерінің тіл туралы ойларын қалдырып кеткен. «Әрбір саналы,мәдениетті азаматқа ана тілі мен сол ана тіліндегі әдебиеттің қадірін білмеу – мәдениетсіздік». «Мен ана тілімде жазып, ойымды ана тілінде білдіріп қана қоймай, тіпті, түсімді де қазақша көремін» деген екен Ғабит Мүсірепов.

Ендеше «Тілім деп соқ, жүрегім! » атты әдеби кешімізде I курс студенттері ақындарымыздың тіл туралы жазған өлеңдерін сіздерге тарту етпек.

2-жүргізуші:

Енді ортаға студенттерімізді шақырамыз.

1-жүргізуші:

Қазақ тілі – бай тіл, ырғақты, теңеу – бейнелеулері ерте туған тіл. Поэзияда Абай, Ілияс, прозада Мұхтар сияқты алыптар туғызған тіл. Осындай тілімізді таза ұстайық. Ана тіліңді қадірлеу – мемлекетіңді, ұлтыңды, өзіңді қадірлеу. Қазақстан егемендігін баянды етіп, оны әлемдегі озық елдердің қатарына қосу үшін мемлекеттік тілдің жетекші рөл атқаратындығын естен шығармайық.

2- жүргізуші:

Ана тілім, дана тілім, бақ тілім,
Сенсіз бақыт дүнмеден тапты кім?
Сенсің менің қуанышым, шаттығым,
Сенсің менің тазалығым, пәктігім.
Ана тілім, Алтын ұям, құндағым,
Ақ бесікте әлдиіңді тыңдадым.

Сенің жырың, сенің әнің айтарым,

Санам сөніп, байланғанша тіл-жағым!- дей келе, сөз кезегін бірінші курс студенттеріне береміз.

1-жүргізуші:

Ана тілім,
Жүрегісің анамның
Жүрек – ана,
Мен өзіңнен жаралдым.
Сағат сайын саулығыңды тілеймін,
Сенсіз мынау керегі не ғаламның!
Сенің әрбір тынысыңмен күн кешем,
Сен арқылы тіршілікпен тілдесем.
Ел бетіне қалай түзу қараймын
Ана тілім, Егер сені білмесем.

2-жүргізуші:

Ана тілі жайында Ж.Аймауытов былай айтқан екен:

«Ана тілі халық болып жасалғаннан бері жан дүниесінің айнасы, өсіп-өніп, түрлене беретін, мәңгі құламайтын бәйтерегі». Осы бәйтерегіміз мемлекеттік тілімізді жалғастырушы мына біз болашақтың ұрпағымыз.

Өзге тілдің бәрін біл, Өз тіліңді құрметте! – дегендей өз тілімізді мақтан тұтайық.

1-жүргізуші:

Құрметті оқытушылар және студенттер, бүгінгі «Тілім деп соқ, жүрегім!» атты әдеби кешіміз өз мәресіне жетті.

Оқытушы: Домбаева Л.Қ., Қамидоллина А.Т.

Мамандығы: «Бастауыш білім беру»

Біліктілігі:«Шетел тілінен бастауыш білім беру мұғалімі»

Тобы: ША-22

Күні: 24.09.2016ж.

Сабақтың тақырыбы: Тіл-білім, тәрбие тұғыры

Сабақтың мақсаты: Студенттерді ана тілімізді құрметтеуге тәрбиелеу. Тіл біздің ертеңіміз, бабалардан қалған мұра екенін түсіндіру. Елбасымыздың үштілділік жоспарын іске асыру мақсатында ана тілге деген сүйіспеншіліктерін арттыру, орыс, ағылшын тілдерін жетік білуге баулу.

Сабақтың түрі: ашық тәрбие сағаты.

Сабақтың әдіс-тәсілдері: топтық жұмыс, ой шақыру, сұрақ-жауап, әңгімелесу, ойын.

Сабақтың көрнекілігі: Интербелсенді тақта, ұлылардың суреті, оқулықтар.

Пәнаралық байланыс: қазақ тілі, орыс тілі, ағылшын тілі.

Сабақтың барысы:

I. Ұйымдастыру бөлімі.

22-қыркүйек – Қазақстан Республикасы халықтарының тілдер мерекесі. Бұл – барша елге ортақ, жалпы халықтық мереке, барлық ұлт өкілдеріне көрсетілген құрмет.

Тілдер мерекесіне орай ША-22 тобы студенттерімен өткелі отырған ашық тәрбие сағатымыздың тақырыбы «Тіл-білім, тәрбие тұғыры». Сабақтың мақсатымен таныстыру.

Елбасы 2006 жылдың қазанында өткен Қазақстан халқы ассамблеясының XII құрылтайында «Үштұғырлы тіл» туралы идеяны жария етті. Ал 2007 жылғы Жолдауында "Тілдердің үштұғырлылығы" атты мәдени жобаны кезең-кезеңмен іске асыруды ұсынды.

Бұл идеяның негізі мынадай: Қазақстанды бүкіл әлем халқы үш тілді бірдей пайдаланатын жоғары білімді мемлекет ретінде тануы керек. Олар: қазақ тілі – мемлекеттік тіл,

орыс тілі – ұлтаралық қарым-қатынас тілі және ағылшын тілі – жаһандық экономикаға ойдағыдай кірігу тілі. Яғни мемлекеттік тілді дамытамыз, орыс тілін қолдаймыз және ағылшын тілін үйренеміз.

«Әлемде қанша ұлт, нәсіл болса, соларды бір-бірінен даралап тұратын басты бойтұмары – туған тілі» деп Ахмет Жұбанов тілдің адамзат өміріндегі маңызын аша түскен болатын.

Үштұғырлы тілді насихаттау мақсатында топты үш ұлт өкілдеріне бөліп отырмыз. «Сәлем сөздің – анасы» дегендей әр топ өз тілінде қонақтармен амандасады.

Үштұғырлы тіл өмірлік қажеттіліктен туындаған идея. Қай заманда болсын, бірнеше тілді меңгерген мемлекеттер мен халықтар өзінің коммуникациялық және интеграциялық қабілетін кеңейтіп отырған. Бүгінгі таңда Қазақстан үшін үштұғырлы тіл – елдің бәсекеге қабілеттілікке ұмтылуда бірінші баспалдағы. Өйткені, бірнеше тілде еркін сөйлей де, жаза да білетін қазақстандықтар өз елінде де, шетелдерде де бәсекеге қабілетті тұлғаға айналады.

ІІ.Негізгі бөлім.Топ үш ұлт өкілдеріне бөлініп отырады.

Ләззат Қыраубайқызы

1-тапсырма. Мақал - мәтелдер – талай замандар бойы қалыптасып ұрпақтан ұрпаққа ауысып келген халықтық мұра, асқан шеберлікпен жасалған сөз өрнегі. Мақал - мәтелдерден халықтың ақыл - ой, даналығы мен тапқырлығын көреміз. Олар – келелі ой, кең мазмұнды бір-ақ ауыз сөзбен айтып, қорытынды жасаудың тамаша үлгісі, халық тапқырлығымен айтқанда, «тоқсан ауыз сөздің тобықтай түйіні». Мақал - мәтелдер әрі ықшам, әрі көркем түрде жасалып, терең ой, кең мазмұнды қамтиды. Тіл туралы мақал-мәтелдер айту.

2-тапсырма. Барлық өнерден сөз өнері жақсы екенін білген жөн. «Өнер алды – қызыл тіл» деп тегін айтылмаса керек. Адамзаттың ең абзал қасиетінің бірі-сөз сөйлей білу. Бұл жағдайды жете түсініп, жақсы сөйлей білуге үйрен деген сөз. Сыпайы, анық сөйлеуді әдет қылуымыз қажет. Өйткені қандай сөзді айтуға әдеттенсең, тіл соны айтады. Сөзді өз орнымен сөйлеген жөн. Орынсыз айтылған сөз жақсы болса да жаман көрінеді. Орынсыз айтылған артық сөз опық жегізеді. Егер сөйлеген сөзіңнен бір нәрсенің пайдалы исі сезіліп тұрмаса, ондай сөздің айтылмағаны жақсы. Мұралардың ең қымбаты-сөз. Сөз күн шалмас қараңғы көңілді шалады, күн жылытпас суық көңілді жылытады, асылы адам да, нәрсе де тозады, жоғалады. Асыл сөз мәңгі жасайды. Ендеше үш ұлттың аузы дуалы, лебізі құтты ұлыларымен танысып, олардың рухты сөздерін тыңдап көрейік.

Анаргүл Тельманқызы.

3-тапсырма. Тұрақты сөз тіркесі, фразеологиялық тіркес – екі немесе одан да көп сөздердің тіркесуінен жасалып, бір ұғымды білдіретін бейнелі сөздер тобы. Тұрақты сөз тіркесінің құрамындағы сөздер өздерінің дербес мағыналарынан ажырап, жеке-дара сөздерге балама ретінде жұмсалады, олардың тіркестегі мағынасы жеке тұрғандағы мағынасына сай келе бермейді (көре алмау – қызғану; іші күю – өкіну, т.б.) тұрақты сөз тіркесі бірнеше топқа жіктеледі: идиомалық тіркестер немесе идиома (қабырғаңмен кеңес, ешкімнің ала жібін аттама); мақал-мәтел (Ел үмітін ер ақтар, ер атағын ел сақтар; Өнерлінің өзегі талмас). Тұрақты сөз тіркесі қатарына бұлардан басқа екі кейде одан да көп сөздердің қатар жұмсалуынан жасалып, бастапқы мағынасын сақтай отырып, бір ұғымды білдіретін тіркестер (лексикалық тіркестер) де кіреді. Мысалы, қол қою, көз салу, қол ұшын беру, т.б. Тұрақты сөз тіркестерін үш тілде мағынасына сай айту.

Тұрақты сөз тіркестері қазақ,орыс,ағылшын тілінде

To poll oil in the flames- подливать масло в огонь-отқа май құю

As tree so th fruit-Ағашына қарай жемісі-Что посиешь то и по жиемь

Many hards make light work-Жұмыла көрген жүк жеңіл болады-Сила в единстве.

You know man by his friends-Адамды досына қарап таны-Скажи мне кто твой друг, и я скажу кто ты

The cat is out of the bag-Болары болып,бояуы сіңді-Что было,то было,что будет,то будет.

a fly in the ointment- (дословно муза в мази)-ложка дегтя в бочке меда- бір қарын майды бір құмалақ шірітеді

to make a mountain out of a molehill-(дословно сделать гору из кротовины) – делать из мухи слона- түймедейді түйедей ету.

4-тапсырма. Ойын «Сөздердің аудармасын тап!»

Мақсаты: Сөздердің үш тілде аудармасын білуге баулу. Сөздік қорларын дамыту. Шапшаң ойлау қабілеттерін арттыру.

Шарты: Қоржыннан суырып алған сөздің үш тілде аудармасын айту.

Ләззат Қыраубайқызы

5-тапсырма. "Ұлттың тілі — сол ұлттың жаны, жан-дүниесі. Ол жүректі соқтыртып тұрған қан тамыры сияқты. Егер де қан тамыры жабылып қалса, жүрек те соғуын тоқтатпай ма?" деп Мұхтар Әуезов айтқандай тіл – әр халықтың кешегі жүріп өткен жолын, бүгінге жалғасқан ғұмырының ертеңге апарар мүддесін бейнелеуші, яғни бар тарихының куәгері, деректі көзі.

Үш тілде тіл туралы өлеңдерді мәнерлеп оқу.

Анаргүл Тельманқызы.

6-тапсырма. «Ат адамның қанаты, ас адамның қуаты» дегендей әр ұлттың өзінің ұлттық асы болары мәлім. Үш ұлт өздерінің ұлттық тағамымен және астың құрамымен таныстырады.

7-тапсырма. «Құлақтан кіріп бойды алар, әсемән мен тәтті күй. Көңілге түрлі ой салар, әнді сүйсең менше сүй» деп Абай айтқандай әсем әннің бойды балқытып, көңілді сергітері анық. Енді үш тілде Абайдың «Көзімнің қарасы» өлеңін орындайық.

III. Қорытынды бөлім.

Бүгінгі ашық тәрбие сағатына қатысып, өздерінің білімін, ой ұшқырлығын көрсете білген ұлт өкілдеріне арналған марапаттарымыз бар. Табыс етуге рұқсат етіңіздер.

Осымен бүгінгі тілдер мерекесі күніне арналған ашық тәрбие сағатымыз аяқталды. Қатысқандарыңызға рахмет. Өз ой-пікірлерін бірдіруші оқытушыларға кезек береміз.

Оқытушы: Мереева К.С.

Мамандығы: «Бастауыш білім беру»

Біліктілігі:«Шетел тілінен бастауыш білім беру мұғалімі»

Тобы: ША-22

Күні: 24.09.2016ж.

The literary party **«Kazakhstan is the kingdom of three languages»**

The aims: to improve students' interest in learning English language.

Educational: to improve students' abilities in speaking, to tell about language day of Kazakhstan, to demonstrate their knowledge ,love and respect to our and international languages of the world.

Development: to develop students' oral speech, memory, attention, logical thinking to express their own ideas opinions.

Up bringing: to motivate culture of nations, to be patriots and respect Motherland.

The methods of the literary party: demonstration, sharing ideas

The plan of the literary party

The procedure of the literary party:

Presenter: Good morning, students and teachers, guests! Welcome to our literary party! We are glad to see you we hope that you'll enjoy today.

Presenter: We are glad to see you today! You know that on the 22nd of September people of our Republic celebrate the Day of Languages. It is an important day in our country. The President of our Republic pays a great attention for development of the languages.

Our language is connected with our thought and sense. It appeared in antiquity. It’s close to the society’s life. All languages developed under influence of economic, political and geographical conditions.

Presenter: English is a world language. It’s the language of progressive science and technology, trade and Cultural relations, commerce and business. English is spoken by more than 350 million people. Geographically, it’s the most widespread language on earth.

Language is the main tape of means of communication. They are nearly 3000 languages in the world. English and Russian, Kazakhstan are the languages of an international communication, they are languages of Pushkin, Shakespeare, Lermontov, Byron, Esenin, Burns, whom we love and respect for their poems, sonnets and novels.

With the help of knowledge of foreign languages we can communicate with each other through the internet or get necessary information from it.

Presenter:Recite the poems about language in three languages:

1-student

My Motherland, My Kazakhstan
My motherland, she's so beautiful and bright
She gives me home, a shelter and light.
And we are proud of her history,
Full of struggles and victories.
We got this country from God as a gift,
Not just to take, but mostly to give.
Our motherland takes care of you and me,
And only here can we stay forever free.
We are proud to be her loyal kids,
She brings us up, teaches and leads
She's our life, she is our best part,
She's our soul, brain and heart.
My motherland, you're so beautiful and bright,
May we be strong to keep your shining light.

2-student

Қымбат маған ана тілім, бал тілім,
Қымбат маған дана тілім, ар тілім.
Ақ сүтімен бірге сіңген бойыма,
Ана тілім – ардақ тұтар алтыным.
Ана тілін жырлап өткен талайлар,
Жырлап өткен Ыбырай мен Абайлар.
Қасиетті менің ана тілімде,
Өшпес мәңгі алаулаған арай бар.
Өлен-жырмен арайланса, тау күліп,
Ардақтымды жырлап өтем әң қылып.
Мағжан, Қасым, Мұқағали жырларын,
Жалғастырып жаза берем мәңгілік,
Деп мен өз тілімді жырлағым келеді.

Presenter: The students of our group will dance “Kazakh biy”

3-student

Но как родной люблю язык я русский:
Он нужен мне, как небо, каждый миг.
На нем живые трепетные чувства открылись мне,
И мир открылся в них.
Текут две речки в сердце, не мелея,

Становятся единою рекой.
Забыв родной язык, я онемею.
Утратив русский – стану я глухой.

Presenter: Guess the riddles and try to translate the answer to three languages.

1) It is running night and day but it never runs away. (Aclock, часы, сағат.)
2) Лежал, лежал, да и в речку побежал. (Снег, snow, қар.)
3) Қар сияқты аппақ, өзі сондай тәтті – ақ . (Қант, сахар, sugar.)
4) What has legs but cannot run? (achair, стул, орындық.)
5) Длинное хвостище, рыжее волосище, сама хитрище. (Лиса, afox, түлкі.)
6) Ол жұмса көзін ұйықтаймын өзім. (Шырағы, лампа, a lamp.)
7) The little old man who has 12 children. (A year, год, жыл.)
8) I have cities but no houses; forests but no trees; rivers without water; what am I? (A map, карта.)
9) What is it that looks like a cat, eats like a cat, walks like a cat, but still it is not a cat? (A kitten, котенок, мысық.)
10) What has no head, no arms, no legs, and still has a tongue? (A shoe, аяқ киім, обувь.)

4-student

I Love My Motherland
I love my motherland
She is like a large mountain
Standing on the peak, looking out
This country is so lovely
The scenery everywhere good

I love my motherland
She is like an ocean
Vast and boundless, passion surging
Many talented people, generations of heroes
Wave after wave

I love my motherland
She is like an open field
Full of promise, fruitful
Fragrance of rice paddies, golden wheat fields
All a scene of a good harvest

I love my motherland
She is like a giant
Regurgitating the universe, earthshaking
Walking with vigorous strides
Bounding into the distance/future

5-student

Родина моя - Казахстан!
Там лазурное небо и снежные горы,
Бескрайних полей золотые просторы.
Закаты как в сказке и звездные ночи,
Рассветы ясны как красавицы очи.
Там вольные ветры и быстрые реки,
Яркое солнце, широкие степи.
Манящие тайной святые озера
И лоз виноградных витые узоры.
Там свято хранятся традиции предков
И люди плохие встречаются редко.
Там радость так радость! Беда не беда.
Гостям в каждом доме рады всегда.
Там разные нации в мире живут,
Там вечные ценности - знания и труд.
Самая лучшая ты на земле
Родина матушка - слава тебе!
Вы спросите где это, я вам отвечу!
Краткой, но убедительной речью:
"Осы маган улы Отан,
Касиетті жер Казакстан!"

Presenter: say the translation of the proverbs in three languages.

1) Не имей сто рублей, а имей сто друзей. A friend in need, as a friend indeed
2) East or west home is best. В гостях хорошо, а дома лучше
3) Оқудың ерте кеші жоқ. Live and learn
4) Хорошо смеется тот кто смеется последним. He laughs best, who laughs last
5) Custom is a second nature.
6) Health is above wealth
7) Appearances are deceitful.
8) Жалғыздың аты шықпас. One man, no man
9) Всякому овощу свое время. Better late than never
10) All is not gold that glitters.

6-student
May Dear Motherland
My dear motherland!
While I am looking at you,
I cannot see your green lawn
Because it became red
With your people's blood.
Your love flowers are faded
Because eagerness for oil drank the rain of happiness
From your ground.
Your playgrounds are slaughterhouse, now
And your theatre are changed to stage,
For your leader's tricky speeches.
Your child who was going to school, yesterday
Now is sleeping in a sea of blood.
The sound of your music has gone
And the harmful sound of bombs is everywhere.
My nest!
Even though I am not in your maternal breast,
I still love you
And I am proud of you,
Of your name,
Of your people,
And of your dry ground.
I am burning for you,
Like a butterfly around the prop
Because you are mine,
And I am yours
May Dear Motherland

7-student
Менің Қазақстаным
Қазақстан – бар қазақтың киелі туған жері,
Қазақстан – қазағымның туған елі.
Кен байтақ Қазақстандай жерде туған
Қазақтың Тәңірі берген несібесі!
Алматы бұл бұрынғы астанамыз,
Алатаудай тауы бар асқаралы.
Нұрсұлтандай арысты туған өлке
Бақыттың баршасы басталады.
Астана - бәйтеректің қаласындай,
Астана - бұл қазақтың панасындай.
Елге ғана осындай даласы бар
Астанадай жас қала жарасымды - ай!
Қазақстан - бұл біздің Отанымыз,
Қазақстан – бұл біздің ардағымыз.
Кең байтақ Қазақстандай жерде туған
Біздің сірә, барма екен арманымыз?!

8-student
Great! Great! Great!
How nice is the, land
This land which heroes passed
This land which heroes passed
This land which lovers exist
For this edge
For this district
I thank for grass
I thank for sands
I thank for nature
I thank for land that exists
It has a summer
That shines bright,
It has a winter
That, frosty white
It has a spring
That is green
It has an autumn
That gives us sweets
This is the land, which gives a bread
This is the land, which has the falcon
This land is my land.

Presenter: **The students of our group will show you scene about**

18 жасар Әмір бүгін алғаш рет өз туған елі Қазақстанға қадам басады. Ол әкесімен бірге, әжесінің үйіне Ақтау қаласына келеді.
Әжесі: Айналайын, құлындарым туған жеріңізге, үйге қош келдіңіздер!
Әкесі: Анашым, жағдайыңыз қалай? Мынау сіздің немереңіз Амир.
Әжесі: Әмір десеңізші, құлыным келші бері, иіскейін, ер жетіп, үлкен азамат болыпсың ғой.
Әкесі: This is your grandmother, Amir. In Kazakh for: grandmother is әже.
Әмір: Of course, I know. I remembered her from my childhood.
Әжесі: Қалқам-ау, қазақша сөйлесеңші.
Әмір: But I understand some words in Kazakh. And I want to know Kazakh language more.
Әкесі: Ол қазақша түсінеді, бірақ сөйлеп енді үйреніп жүр. Ол қазақша өте жақсы деңгейде білгісі келеді. Және де оған сіздің қазақша сөйлеуге деген үлесіңізді қосқаныңызды қалаймын.
Әжесі: Балапаным, қазақ елі өз Тәуелсіздігін алғалы 25 жыл болды. Қазір әрбір қазақ қазақпен қазақша сөйлеседі. Еліміздегі өзге ұлт өкілдері де, қазақ тілінде сөйлеуге ұмтылып, тіпті сөйлеп те жүр. Президентіміз, «Ана тілі - бәрімiздің анамыз, өйткені ол – ұлтымыздың анасы» деп айтқандай, өзін – өзі білетін әр азамат алдымен өзінің туған тілін сыйлап, мақтан тұта білуі тиіс. Ана тілі – алтын қазына, қазақ тілін қадірлеу, беделін нығайту біздің парызымыз, сенің парызың балам!
Осы сөздерді әкесі баласына ағылшынша түсіндіріп, Әмірді бір ойландырып тастады. Әмір осы сөздерден кейін өз елінде қалуды ұйғарып, ата-әжесінің арқасында аз уақытта қазақ тілін үйреніп алды. "Өзге тілдің бәрін біл, өз тіліңді құрметте» дегендей Әмірдің ендігі мақсаты – өз тілін өзге елдерге танытып, дамыту болды.

Әмір:
Туған тілім – тірлігімнің айғағы,
Тілім барда айтылар сыр ойдағы.
Өссе тілім, мен де бірге өсемін,
Өшсе тілім, мен де бірге өшемін

9-student
We all live in republic of Kazakhstan
as one friendly family.
How nice our Kazakhstan!
My Kazakhstan is full of beauty
The winter is not cold, believe!
The spring is time of Tutti - frutti
There are happy people in the street
The summer is the nature is party
It makes the wonders in our lives
The autumn is the golden mirror
We look through it and feast our eyes
How lovely is my home, my country

Presenter 1:Students of our group declare poems in three languages about the trinity of languages
Presenter 2: The students sing the song «Көктудың желбірегені!»

Көктудың желбірегені .
Қазақтың асқақ беделі.
Махаббат, қайрат екеулеп,
шымырлатқаны денені.
Қайырмасы:
Көктудың желбірегені .
жаныма қуат береді.
Таласқа түссе жан мен ту
жан емес,маған керегі-

Көктудың желбірегені.
Көктудың желбірегені-
елдіктің асқақ өлеңі,
жан жаққа тартпай, Қазағым,
Бір сөзге жинал дегені.
Қайырмасы:
Көктудың желбірегені -
бақыттың елжірегені,
қиырда қалған Қазақтың,

көзінің мөлдірегені.
Blowing the blue banner
Increasing authority
Love and force together
Shivering of my body
Blowing the blue banner
Gives power to my soul
If soul fights with the banner
I need breathing the banner

Blowing the blue banner
Increasing authority
Assemble to one faith
Not hailing to various sides
Blowing the blue banner
Melting the mercy
The sorrow glance of the
Kazakhs which are far away

Presenter : A man who knows many languages has no barriers and difficulties.Years of development of independent Kazakhstan show that bilingualism and multilinguism in society create all the necessary conditions for its development and progress. But it depends on a well thought-out language policy of President Nazarbayev and the government. The national intelligence should be able to maintain and develop the culture, history and language of the Kazakh people.

Presenter: Thank you for your attention at our literary party!!! We wish great success in your studies and works!

Оқытушы: Шадимуратова М.М.

Мамандығы: «Бастауыш білім беру»

Біліктілігі:«Шетел тілінен бастауыш білім беру мұғалімі»

Тобы: ШБ-11

Күні: 24.09.2016ж.

Сабақтың тақырыбы: Мың бір мақал, жүз бір жұмбақ

Dear Students! I congratulate you on your holiday, on the day language. It is an important date because the whole world celebrates this holiday. You know that English is a language of the world and that's why is of great importance. You must know this language English as well as you know Russian and Kazakh because that is the requirement of the time, that is the policy of our country while studying you will increase your knowledge of geography, history, art and literature.

For you to speak a language you must work had, have practice in speaking it, hear as much English as possible. So Students as many languages a person can speak, as much erudite is he.

In College all over the world boys and girls are learning foreign languages. Everybody knows his own language, but another one is useful. It is useful when we travel to other countries or if we must read foreign literature in the original.

How many languages are there in the world? There are about two thousand and seven hundred and some of them are very important.

English, for example is used not only in England and the USA but also in other parts of the worlds. But two hundred and fifty million speak it as their own language, and another two hundred million use it as a second language. It is difficult to say how many people are learning it.

Knowledge of foreign language helps young people of different countries to develop friendship and understanding. When they meet at travels or in international friendship camps, the words Peace and Friendship can be heard in all languages.

So, we say "Welcome to our party"

2-жүргізуші:

Құрметті студенттер, ұстаздар! Сіздерді бүгінгі мереке – Тілдер күнімен құттықтаймыз.

Білім мен тәрбие тұғыры тіл болғандықтан, тілдерді оқыту жайы қашанда басты назардан қалмай келеді. Қазақстан Республикасының Конституциясына, “Білім туралы”, “Тіл туралы” заңдарға, сонымен қатар бүкілхалықтық талқылауға түсіп, Қазақстан Республикасының Үкіметі мақұлдаған “Қазақстан Республикасының 2015 жылға дейін білім беруді дамыту тұжырымдамасына” сәйкес еліміздің жас ұрпағы алдына мемлекеттік тіл – қазақ тілін, орыс тілін және ағылшын тілін білу міндеті қойылып отыр. Қазіргі кезде шетел тілін үйренуге деген талап пен көзқарастың жаңа бағыттарда өзгеруі жахандану процессімен, еліміздің басқа елдермен экономикалық тұрғыда, мәдени тұрғыда қарым қатынасының кеңейуіне байланысты. Мәдени процесстің негізгі бөліктерінің бірі – әлемдік мәдениеттің құндылықтарынан игеру болып табылады, оал оған тек шетел тілін игеру арқылы ғана қол жеткізуге болады.

“Тілдердің үш тұғырлығы” мәдени жобасы басқа елдермен қатар бейбіт өмір сүріп, ынтымақтастық орнату үшін, сондай-ақ әлемдегі тіршілік тынысынан,толассыз аққан ақпарат ағынынан хабарлар болу үшін де Қазақстанның жас ұрпағының басқа елдің тілін білуінің ас маңыздылығынан туындап отыр.
Еңбек нарығында шетел тіліне сұраныстың өсуі, шетел тілінің кәсіби маңызының өсуі оны халықаралық деңгейде меңгерудің қажеттілігін туғызып отыр. Бүгінгі күн – талантты, жігерлі, өзіне сенетін адамдардың, арманға бай және оларды жүзеге асыруға ерік-жігері бар адамдардың уақыты. Біздің әрқайсысымыз оқушы, мұғалім не ата-ана – осы міндеттерді атқарудағы өзіміздің жоғары жауапкершілігімізді нақты сенуіміз қажет.
Соңғы жылдары жинақталған тәжірибеге сүйенсек, ғалымдар шетел тілін оқытуда оқушылардың ана тілінің ерекшеліктерін шетел тілін оқыту барысында тиімді, тиімсіз ықпалын ескергенде ғана тіл үйрету жолында ықпалын еск жақсы нәтижелерге жетуге болатынын көрсетеді. Өйткені баланың ана тілі шетел тілін меңгеруге елеулі ықпал етеді. Сондықтан шетел тілін ана тілі негізінде салыстыра оқытудың маңызы зор. Сөйтіп ана тілінің негізінде екінші бір шетел тілін үйрену жүзеге асады. Ал ана тілі – басқа тілді үйренудің негізгі қайнар көзі.
Ана тілі шәкіртке үйреніп жүрген тілдің ұқсастықтарымен қатар айырмашылықтарын да анықтауға көмектеседі. Сондықтан қажетті уақытта шетел тілін меңгеруге ана тілі жақсы көмекші бола алады.
2-жүргізуші: Сонымен “1001 мақал, 101 жұмбақ” ойынына қош келдіңдер.
Мақсаты:Оқушының өзіне таныс ана тілі арқылы ағылшынша сөздік қорын байыту.
Мақал-мәтелдер өмір тағлымы, олардың мән мағынасының үш тілде ұқсас болуы оқушының логикалық ойлау қабілетін жетілдіріп, өзгендік ой пайымдауына мүмкіндік береді.
Оқушының тілге деген қызығушылығын арттыру.
1-жүргізуші: Мақал-мәтелдер ғасырлар шежіресі. Онда халық тарихы, оның әлеуметтік тіршілігі, ақыл-өнегі мол көрініс тапқан. Мақал-мәтелдер ой дәлдігімен, тереңділігімен ықшамдылығымен ерекшеленеді. Онда өмірдің сан алуан құбылыстарына баға беріліп, үлкен түйін жасалады, халықтың ғасырлар бойғы тәжірибесі құрытындылады.
I айналым. “Көкпар”(1 бөлім)
Оқушыларға ағылшын тілінде мақал-мәтелдер таратылады, баламасын 2 тілде (қазақ, орыс тілдерінде) берілуі керек.
A good beginning makes a good ending.
Saying in one thing and doing another.
First think, then speak.
All roads lead
2-жүргізуші:
II айналым. 3 тілде таратылып берілген мақалдарды бір-біріне мағынасына қарай сәйкестендіру.
Firstcome, firstserved. Кто рано встает, тому Бог дает.
Ерте тұрған елдер озады.
It is never too late to learn. Учиться никогда не поздно.
Оқуға кештік жоқ.
Better late than never. Лучше поздно, чем никогда.
Ештен кеш жақсы.
Ән шашу. Friends
1-жүргізуші:Ал келесі грамматикаға арналады. Мақалдардың қай шақта тұрғандарын атап көрсету.
In doing we learn
Работа мы учимся.
A wise man changes his mind, a fool never will.
Умный человек если прав, может свое мнение, а дурак никогда.
Handsome is that handsome does.
По настоящему красив тот, кто красиво поступает.

He that is full of himself is very empty.
Пуст тот, кто полон самим собой.
Сергіту сәті: Оқышуларға бірнеше сурет көрсетіледі, суреттегі әр іс-қимылдағы ағылшын тілінде сипаттап, қай шақта тұрғандарын айтып беру.

VI айналым. "Аударыспақ "

Шарты зат есімде берілген сөздерді 2 тілде аудару.
Мысық in glove catches тышқан
As you make your төсек, so you must lie on it.
Cut your шапан according to your cloth.
Every ит has its day.
There is no smoke without от.
To make тауout of a molehill.

V айналым."Тіл – мәдениет айнасы"

Шарты: мақал-мәтелдердіңмағынасынақарайөзойларынайту.
Hard words beak no bones
Брань на вороту не виснет.
Сөз сүйектен, таяқ еттен өтеді.
Жақсы сөз жұбатар, жаман сөз жылытар.
От приветливых слов язык не отсохнет, ласковое слово и кость ломит.
As soft answer turns away wrath.
Не божа бойся – а языка
Тіл тас жарасады. Тас жармаса, бас жарады.
Many words cut (or hurt) more than swords.

Әзіл-сұрақ.

Teacher: Students, what are the three words which pupils use most often at college?
I don't know.

Different languages.

I met a little girl
Who came from another land.
I couldn't speak her language,
But I took her by hand,
We danced together.
Six serving men.
I keep six honest serving men.
They taught me all know.
Сергітусәті: Ағылшынтіліндемәтіноқылады. Ситуациялық мәтінге сәйкес 3 мақал айтылады.
Шарты: оқушылар мәтінді мағынасына қарай біреуін тауып, мәтінді аяқтаулары керек.
Text: A Frenchman was on travelling in England. He could not speak English well and his vocabulary was not large. Once when he was eating in a small country inn, he wanted some eggs. But he did nor remember the word for eggs. Suddenly through the window he saw a cock. The Frenchman asked what the cook's wife called. The waiter told him that she was called a ben. The Frenchman then asked what the chickens were called before they were born. The waiter told him that they called eggs. "Fine" said she Frenchman. "Please. Bring me two eggs and a cup of sea"
Proverbs: 1. To kill two birds with one stone.
2. Where there is a will there is a way
3. Rome was not built in a day.
Аудармасы: 1. Убрать звук зайцев одним выстрезом.
2. Где хотенье там и умение.
3. Москва не сразу строилась.

VII айналым. "Фонетика"

Алғашқы сатыда дыбыстарды оқытқанда тілдерді салыстыра отырып, оқыту әдістемесін пайдаланып жүрміз. Мәселен, ағылшын тіліндегі біраз дыбыстардың дыбысталуы қазақ тіліндегі дыбыстармен үндес келеді.

Тек ағылшын тіліне тән дыбысталатын дыбыстарға байланысты оқушылардың ағылшынша тілін жаттықтыру мақсатында ең алдымен жасөспірімнің ағылшынша кедергісіз сөйлеуіне көмегін тигізеді.

Ал енді "Кім алғыр?" кезек берейік.

Шартты: ағылшын дыбыстарына арналған жаңылтпаштарды қайталап беру.

[w] дыбысына Why do you cry? Willy?
Why do you cry?
Why Willy, why Willy?
Why Willy? Why?

[h] дыбысына How do you do, Hatty?
How do you do?
I hope you are too, Hatty
I hope you are too.

[p]Peter Piper picked a peck of pickled of pickled peppers.
If Peter Piper picked a peck of picked peppers.
Where is the peck of pickled peppers.

Сергіту сәті:

1-жүргізуші: Ал енді ағылшын тілінде ең көп тараған сөздер мен әріптерді айта аламыз ба? The, of, to, a, in, that, I, it, for, as.Сөйлесукезіндееңкөптарағансөз I. I сөзді әріп те, дыбыста бола алады. Ал дыбыстардан ең көп қолданылатын дыбыс е. Ең көп қолдатнылатын әріп Т. Мысал келтіріп көрейік: That, this, the.

Ағылшын тілінде ең көп мағына беретін сөз.

Set.

Зат есім ретінде 58 рет

Етістік ретінде 126 рет

Сын есім ретінде.

Ағылшын тілінде ең көп тараған фамилия Smith. Ұлыбританияның өзінде 659000 адам Смит фамилиясында екен.

2-жүргізуші:

You have discussed many English proverbs.

Such discussion as you knew, make your knowledge of English better.

Here is one more proverbs which is the main problem for today's discussion: "Knowledge is power?"

This proverb means that the more a man knows, greater power he has. Knowledge has give great power.

You may think that one cannot know everything, but everybody must always try to increase his knowledge. Knowledge of his history helps us to understand the past, the present and the future. Knowledge of other school subjects will help you in your future life we need knowledge to be more useful for our country.

"101 жұмбақ бөлімі"

Жұмбақ – халық шығармаларының ішіндегі ең ескісі және барлық жұрттың фольклоріне ортақ тұр.Қай кезді алсақ та жұмбақ өткір.

Ұшқыр сөз есебінде халықтың арасындағ бағалы болған. Ал жалпы алғанда жұмбақ адамның дүниетану жолындағы ойының, қиялының шамасын білдіреді. Біздің уақытымызда жұмбақты мектеп балалары тілге ұста болу мақсатымен оқиды, жаттайды. Сендердің де жұмбақ шеше білу тапқырлықтарыңызды байқап көрейік.

"Кім жылдам?" ойыны

Шарты: жұмбақтың шешуін үш тілде айту.

Бір нәрсе білмегенді білгізеді.
Өзіңді қарап тұрсаң күлгізеді,
Жайғанда әңгімесі сондай қызық,
Жаныңды, тыңдай білсең, кіргізеді.

(Кітап-книга-book)

Жағалай-жағалай тас қойдым.
Жирен атты бос қойдым.

(Тіл-язык-tongue)

Қазақ тілінде жұмбақтарды неше білдік, ал енді ағылшын тіліндегі жұмбақтарға кезек берсек.

Қорытынды:

Үш тілдегі мақал-мәтелдерді салыстыра талдау барысында үш тілдің, сөздің ерекшеліктерін, болмысын, әдет-ғұрыптарын, мәдениетін тереңірек түсіндік.

Ойды ұштап, қиялды қанаттандыратын мақал-мәтелдер де қайтадан рухани серігімізге айналуы керек. Мақал-мәтелдердің басқа мәдениет қорығынан ерекшелігі көлемі жағынан қысқа мазмұны жағынан терендігіндеғана емес, ерекше қонымды, ұтымдылығында және барлық халыққа бірдей ортақтығында.

XVIII ғасырда өмір сүрген бабамыз, хан Абылай хан деген:

“Білекке сенген заманда,
Ешкімге есе бермедік,
Білімге сенген заманда,
Қапы қалып жүрмедік.”

Еркін елдің ертеңі – кемел білім мен көне ғылымда екенін естен шығармайық.

Осымен “1001 мақал, 101 жұмбақ” ойынымыз аяқталды. Қатысқандарыңызға рахмет! Кезекті кездескенше қош сау болыңыздар!

Оқытушы: Алдабергенова Э.М.

Мамандығы: «Бастауыш білім беру»

Біліктілігі:«Бастауыш білім беру мұғалімі»

Тобы: ШБ-11

Күні: 24.09.2016ж.

Тәрбие сағатының тақырыбы: «Тілім менің - тіршілігімнің тірегі»

Тәрбие сағатының мақсаты: Оқушылардың өз ана тіліне деген құрмет сезімін арттыру, тіл мәртебесін көтеру, таза сөйлеуге үйрету, өз ұлтына, еліне деген сүйіспеншілігін ояту. Ана тіліміздің тұғырының мықты болуына негіз қалаған бабаларымыздың өсиетін ұран ету, қазақ тілінің мәртебесін көтеру. Қазақстан мемлекетінде тұратын барлық халықтардың тілдерін құрметтеу.

1-жүргізуші: Қымбатты ұстаздар мен оқушылар міне біз бүгін бүкіл Қазақстан халқы болып «Қазақстан халқының тілдері күні» мерекесін тойлап жатырмыз. Біздің негізгі мақсатымыз оқушылардың өз ана тіліне деген, яғни қазақ тіліне деген құрмет сезімін арттыру, тіл мәртебесін көтеру, таза сөйлеуге үйрету, өз ұлтына, еліне деген сүйіспеншілігін ояту.

2-жүргізуші: Бүгінгі өткізгелі отырған «Тілім менің тіршілігімнің тірегі» тақырыбындағы іс-шарамыз 22-қыркүйек күнгі Қазақстан халықтарының тілдері мерекесіне қосылатын кішкене ғана үлес. Бірақ біз ана тілімізге деген сезімімізді білдіретінімізге қуаныштымыз.

Олай болса,
Айтулы мерекесі тілдің бүгін,
Ашатын жан сарайын білімдінің.
Кешегі анаң айтқан, бабаң айтқан,
Тіліне зер салыңдар бұрынғының, - дей келіп, сыныптан тыс шараны бастауға рұхсат етіңіздер.

Қазақстан Республикасының Әнұраны орындалады.

1-жүргізуші:

Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың 1998 жылдың 20 қаңтарындағы жарлығына сәйкес 22 қыркүйек-Қазақстан халықтарының тілдері күні ретінде аталып келеді. Тіл – адам ойы мен санасының жемісі, жаратылыстың аса күрделі көрінісі, қыры мен сыры мол қатынас-құралы. "Тәрбие басы – тіл" дейді Махмұд Қашқари. Жаңа оқу жылына ере келген тіл мерекесі көпұлтты мемлекетіміздің береке-бірлігін нығайта берсін!

2-жүргізуші:Алдарыңызда оқушылар қазақ тілі туралы ой қозғайды. (артына видеоролик)

Мухамадинова Мадина:

Тіл - ұлт рухы. Халқымыз «Тіл - жүректің елшісі, жүректен шыққан сөз жүректерге жол табады», - деп жатады. Демек, тіл тазалығы өте маңызды мәселе.

«Тілін білмеген - мәңгүрт». Өзге тілден бұрын әрбір адам өз тілін білуі, құрметтеуі керек.

«Тіл тазалығы - жан тазалығы», «Тілін қадірлемеу - өзін қадірлемеу» дегендей, тіл туралы, тілдің қадірі туралы ел ауызында даналық сөздер көп айтылады. Ана сүтімен, ананың әлдиімен санаға ұялайтын тіл болғандықтан әрбір ұлт өз тілін - Ана тілім деп атайды.

Есжан Мекке:

Біздің тіліміз - қазақ тілі. Қазақ ақыны Жұбан Молдағалиев «Мың өліп, мың тірілген» деп жырлаған дана халқымыз сан ғасырлар бойы талай қиын-қыстау кезеңдерді басынан кешірсе де, Ана тілі - қазақ тілі, бай мұрасын саф алтындай сақтап, аса қадір тұтып бізге мұра етті.

Демек, бүгінгі ұрпақ - біз ана тілімізді ата-бабаларымыздың келешек ұрпақ үшін сақта, жоғалтпа деп мирас еткен аманаты деп біліп, оған қиянат етпей, аса қадір тұтуға тиістіміз. Аманатқа қиянат жүрмейді.

Айжарық Айкүміс:

Кешегі күндерде өз атажұртында отырып, өз тілін өгейсіп, жетім баладай жалтақ болған, тағдыр талқысы мен тепірішін көріп, құлдырап, Шекспирше айтқанда Өлім мен өмір айқасындай күй кешкен дара да дана тіліміз сан жылдар бодандық қамытын киген Одақ құрамындағы өзге түрік халықтары тілдері сияқты Мемлекеттік тіл мәртебесін қайта иеленіп, қайта түлеу үміті оянды.

Тәуелсіздік алған 25 жыл ішінде мыңдаған жылдар бойы бабаларымыз ауызымен құс тістеген сұңғыла ойлы шешендер, ел намысын ту еткен көсемдер дамытқан ана тіліміз құлдырап кету жағдайына дейін барып қайта түледі, қайта жаңғырды. «Бардан жоқ болмайды», деген осы да. Одақ құрамындағы өзге республикаларға қарағанда отарлау саясаты әріден қызу жүргізілген қазақ халқы өзгелерден де көбірек тепіріш көрді.

Далуова Жансая:

«Тілімізді кіршіксіз таза ұстап, қыз жасауындай жайнатуға тиістіміз» деген ұлы ғалым Шоқан Уәлиханның сөзі бүгінгі бізге де тікелей қатысты.

Тіл мәселесі үнемі кең көңіл бөліп отыруды талап ететін - өте маңызды мәселе.

Қазақ халқының асыл да дана перзенті, ана тіліміздің жанашыры Ахмет Байтұрсынов айтқанындай, туған тіліміз - тұғырымыз, екенін әсте ұмытпайық, ағайын.

Мемлекеттік тіліміздің мәртебесі үстем болып, ол мемлекетіміздің ең маңызды тірегіне айнала берсін.

Келесі кезекте Айжарық Диана, «Шашу» биі

Есенғалиева Айсауле:

Несіне мен қазақпын, өз тілімді білмесем.
Өз елімде жарқылдап, еркін сөйлеп жүрмесем.
Құт мекенім қасиетті ата-бабам жерінде,
Нағыз қорлық-деп білемін, басқа тілде тілдессем.

Ана тілдің қасиетін айта білген түсінер,
Өз тілінде сөйлейді өмір көрген кісілер.
Жойған күні тілінді, жойылады қазақ та,

Жоя білген адамдар-құлдыққа да түсірер.

Мансап үшін өз тілін құрбан еткен адамдар,
Басқа тілді қастерлеп, ана тілін жамандар.
Ондай жандар ортадан аулақ болса сол дұрыс.
Қазақ емес шіріген жұмыртқа деп санаңдар!
Тұрғанбек Ботакөз орындауында «Адайдың ілмесі» күйі.

Ыстыбаева Роза:
Ана тілін сатқандар опасыз-деп білемін,
Білген жанға өз тілің-қунышың, тірегің.
Қазақ тілі қор болса, қор болғаным менің де.
Ол жойылса мәңгілік тоқтап қалар жүрегім.

Керек емес байлығын, керек емес алтының,
Менің жалғыз тілегім, тілін сақта халқымның.
Ана тілім бар жерде сақталарын білемін
Қазақ үшін қасиетті ата-дәстүр салтымның.

Ана тілін тартқылап, салып жүрген көкпарға.
Ойлаңдаршы қазағым, осы бізде бет бар ма?
Ана тілін ту етіп, көтер қазақ көгіне.
Айқасқа түс, сол үшін айтыс болса шегінбе.
Ана тілді сыйламай, өгей бала болмайық. өз тілінде сөйлемей, өзің туған жеріңде.

1-жүргізуші:Тарихқа, баяғы заманның деректеріне жіті көз жіберсек, өзге түркі халықтары сияқты қазақтың да жазу тарихы әріден басталатынын, жазудың алуан түрлерін жазудың арғы тегі суреттен басталғанын көреміз.

2-жүргізуші:Қазақ тілі түркі тілдер тобына жатады, атадан балаға жеткен ұлы құбылыс . Ол талай тарих сынынан өтті. Ғасырлардан - ғасырларға сүрінбей жетті. Дүние жүзіндегі ең бай, бейнелі, таза, өткір, терең, күшті кең тіл ретінде саналады. Қазіргі таңда ана тіліміз жан –жақты зерттеліп, уақыт талабына сай ғылыми үлгіде жүйеленді. Қазақ тілі – қазақ халқының ұлттық игілігі болумен қатар, әлемдік тіл білімі зерттеушілерін қызықтырған көне тарихы бар, кемел тіл ретінде танылуда.

Тұрғанбек Ботакөз Мұқағали Мақатаевтың орындауында «Үш бақытым» өлеңі.

1-жүргізуші: Туған тіліңді қорғау-туған отаныңды қорғаудан да маңыздырақ. Отаныңды жау басып алса, оны ерте ме, кеш пе, әйтеуір, азат етеріңе сенесің. Ал тілің жауланса-бітті. Басқа тілге көшіп, туған тілін ұмытқан және өз ата байлығына қайта оралуға мойны жар бермейтін жалқаулар мен ұлттық рухын жоғалтып үлгерген, өзіңе түрі ғана ұқсайтын қандастарың жаудан бетер қарсыласады. Олардың үлкен бөлігінің ана тілін мойындамай, өзге тілдің мүддесін ашық түрде қолдауының арқасында ұлт жойылуға бет алады. Әлгі бейшара ұлт үшін бұған теңдес қасірет болмақ емес.

Мухамадинова Мадина орындауында «Туған жер» әні

2-жүргізуші:Тіл – қандай ұлтта, елде болмасын әрқашан қастерлі де құдіретті. Ол әрбір адамға ана сүтімен бірге еніп, қалыптасады. Тіл - әрбір елдің жаны.

1-жүргізуші:Ел тәуелсіздігінің ең басты белгісі - оның ана тілі екені бәріне белгілі. Тіл - халықтың сан ғасырлық тарихы. Ана тілі жоқ ел мемлекет болып өмір сүруі мүмкін емес. Әлемдегі кез келген халық тәуелсіздікке ұлттық қадір-қасиетін, мәдениетін, ана тілін сақтап қалу үшін ұмтылады. Сондықтан, әрбір мемлекет өзінің ана тілін әрқашан да қастерлеп, қорғап жүреді. Ал ана тілін қорғау дегеніміз – өз ана тілінде таза сөйлеу.

2-жүргізуші:Бүгінде қазақ жерінде 130 дан астам ұлт өкілдері өмір сүріп келеді. Және олардың әрқайсысының ана тілі мен ата дәстүрі бар. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 ж.), “Тіл саясаты туралы” Тұжырымдамасы (1996 ж.) және осыларға негізделген "Тіл туралы"

Заң (1997 ж.) республикадағы тілдердің ұлтаралық жарастық пен рухани ынтымақтастықтың құралы ретінде қызмет етуін және тіл алуандығын көздейді.

Топтың орындауында «Жаса қазағым!» (хор)

1-жүргізуші: Осымен сыныптан тыс шарамыз өз мәресіне жетті. Аспанымыз ашық, заманымыз тыныш, тіл мәртебесі биік болсын, ағайын!

Преподаватель: Мақсұтқызы М.

Специальность: «Физическая культура и спорт»

Квалификация:«Учитель физической воспитаний и спорт»

Тобы: ДТБ-12

Дата проведения:24.09.2016ж.

Тема урока: «ЯЗЫК – ДУША НАРОДА»

Цель урока:

Показать разнообразие и красоту языков разных наций, населяющих нашу страну и их единство в семье народа Казахстана. Воспитывать трепетное отношение к родному языку, уважение к языкам других народов, живущих в Казахстане, учить умению работать в команде, понимать и поддерживать друг друга.

Оборудование: плакаты с высказываниями великих людей о языке, изображения голубей. Средства мультимедий.

Ведущий:

Добро пожаловать, дорогие гости мероприятия! Поздравляю вас со Днем Языков народов Казахстана!

Этот праздник был объявлен Указом Президента Республики Казахстан от 20 января 1998 г. и стал общим праздником всех казахстанцев!

Каждый язык – это целый мир. Язык – это живая душа народа, его радость, боль, память, сокровище. Нет такого языка, который бы не заслуживал уважения.

Каждый народ имеет свой язык, который дорог его детям, как голос матери, как хлеб родной земли. Каждый человек с раннего детства, впервые сказав на родном языке слова «мама», «хлеб», «земля», «снег», «дождь», «звезды», начинает любить свою родную речь – язык своей матери. Речь культурного, образованного человека должна быть правильной, точной и красивой.

Государственным языком нашей республики является казахский язык.

Русский язык служит языком межнационального общения.

1.А сейчас я хочу пригласить на нашу сцену Джанари Давида с выступлением!

Я – удин, а ты – казах, но твой язык
Великого Абая и Джамбула.
Как лучик солнца в сердце мне проник
Струной домбры и песнями аула.
Язык страны, в которой я живу,
Назвал меня не пасынком, а сыном.
Здесь на казахском, удинском назову
Себя страны свободной гражданином!

Танец «ЛЕЗГИНКА» от Давида.

2.Истинная любовь к своей стране немыслима без любви к своему языку.

Позвольте пригласить на сцену Селбаева Ерболата со стихотворением:

Любой язык по-своему велик,
Бесценное наследство вековое.
Так берегите свой родной язык
Как самое на свете дорогое!

Ведущий:

Казахстан — многонациональное государство, где проживает более ста различных этносов. Всего на казахском языке говорят в мире около 16 млн человек, из них в Казахстане — 10 млн человек, 3 млн в остальных странах СНГ, 2,5 млн в Китае. Кроме того, этот язык распространен в Монголии, Афганистане, Пакистане, Иране, Турции, Германии.

Также на сегодняшний день в РК распространены русский, корейский, немецкий, польский, идиш, украинский, турецкий, узбекский и уйгурский языки.

Язык является одним из основных средств коммуникации. Роль языков для Казахстана, как полиэтнического государства, с каждым годом возрастает.

Мир, дружба, добро, уважение – эти слова звучат на разных языках по-разному. Но когда мы их произносим, то понимаем, что они самые важные в нашей жизни. **Итак, я хочу пригласить на эту сцену своих одногруппников со стихотворениями:**

1. **Динара:**

Ана тілім - ұраным,
Ана тілім - құралым.
Ана тілім болмаса,
Болмас еді жыр әнім.

2. **Есбол:**

Родной язык – в нём честь
И совесть человека.
Учи другую речь,
Свою цени навеки!

3. **Перизат:**

Ана тілі – біздің туған анамыз,
Анамыздай сыйлап, бағып-қағамыз.
Ана тілін кім аялай білмесе,
«Анасынан безген ұл» деп санаңыз.

Ведущий:

В нашей школе дружно учатся и работают люди самых разных национальностей. Все мы одна большая, крепкая и дружная семья. Знакомство с традициями, культурой тех, кто живёт рядом, помогает полнее познать духовный мир своего народа.

Этот колледж наш дом,
Наше общее счастье.
С ним встречи мы ждём,
Чтобы вместе собраться!

Приглашаю на сцену Кунакбаева Саламата со стихотворением!

Знать язык сегодня стало
Лишь один, не скрою, мало.
Если два- вопросов нет,
Ты для всех – авторитет.
Тех, кто три прекрасно знают,
Все за гениев считают.
Ну, а, если все четыре-
Нет людей богаче в мире

Ведущий:

Любой язык по-своему велик –
Бесценное наследство вековое
Так берегите свой родной язык!
Студенты:
Мы дружной семьею живем в Казахстане
Татары, уйгуры и русские с нами.
Так пусть же крепнет во веки веков
Дружба народов всех возрастов.
Ведущий:
Хочу поблагодарить гостей и участников мероприятия! До скорой встречи!

Оқытушы: Таумурынова М.Е.
Мамандығы: «Негізгі орта білім беру»
Біліктілігі:«Математика пәнінің мұғалімі»
Тобы: МБ-21
Күні: 24.09.2016ж.
Тәрбие сағатының тақырыбы: «Үш тұғырлы тіл - заман талабы»
Тәрбие сағатының мақсаты: Тәуелсіз елімізде өмір сүріп отырған түрлі ұлт өкілдері арасындағы достық пен бірлікті нығайту барысында мемлекеттік тілге құрмет сезімдерін қалыптастыру, үш тілдік саясатын дамыту.

1-жүргізуші: Армысыздар, құрметті ұстаздар мен білім алушылар! Бүгін біз «Үш тұғырлы тіл - заман талабы» атты тәрбие сағатын өткізуге жиналып отырмыз. Қош келдіңіздер! Тіл, сөз дегеніміз - ата - бабамыздан келе жатқан ел дәстүрі. Бұл дипломатиялық құрал халықтың бүкіл сана - парасатын, биіктігі мен тереңдігін паш ететін үлкен өнер. Тіл - адамдар арасындағы қасиетті қатынас құралы. Тілсіз қоғам жоқ. Бұл екі нәрсе бір - бірінсіз өмір сүрмейді. Қай халықтың болса да басынан өткендері, қилы кезеңдері, өз ана тілі арқылы бір - біріне жалғасқан.

2-жүргізуші:Здравствуйте, уважаемые преподаватели, студенты! Здравствуйте все те, кто пришел на наш праздник. Мырадыприветствоватьвас.

3-жүргізуші: Good afternoon, dear friends! Our language is connected with our thought and sense. It appeared in antiquity. It’s close to the society’s life. All languages developed under influence of economic, political and geographical conditions.

1-жүргізуші:1998 жылы 20 қаңтарда еліміздің Президенті Н.Ә.Назарбаевтың Жарлығымен 22 қыркүйек Қазақстанда тұратын халықтардың «Тілдер мерекесі» деп жарияланды. Сондықтан еліміздің барлық аймақтарында Тілдер мерекесі өткізілуде. Тіл - адамдар арасындағы қарым қатынас құралы. Өмірде адамдар тіл арқылы бір бірімен сөйлеседі, пікір алысады.

Бектурсунова Нұргүлді Мұзафар Әлімбайдың «Ана тілі» атты өлеңімен қарсы алыңыздар.

2-жүргізуші: Наш президент Нурсултан Абишевич Назарбаев поставил перед нами задачу: говорить на трех языках: казахском, русском и английском, не забывая при этом и своего родного. Это прекрасно, ведь знание языков – это наше богатство. **3-жүргізуші:**AlsoourpresidentNursultanNazarbaevdemandsusknowingseverallanguages. And now young generation is learning English as it is in international level. Our children prepared for you a performance “Turnip”. Please enjoy it. The players are the 2

Елбасымыз *Н.Ә. Назарбаевтың «Үш тұғырлы тіл» туралы айтқан бейнебаянын тамашалаңыздар.*

1-жүргізуші:Қазіргі уақытта көп тіл білу өмір. Ағылшын, француз, орыс, испан, араб, қытай тілдері Біріккен Ұлттар Ұйымында ресми жұмыс тілдері. Сондықтан әр жасөспірім өз

болашағын қазірден бастап ойлап, жоспар құруы қажет және бір шет тілін меңгеруі міндет. Қазіргі заманда көптілділік көп ұлтты мемлекеттер мен өркениетті қоғамдардың бәріне тән. Көптілділік әр мемлекеттің саяси экономикалық және мәдени рухани дамуына бағытталған заңды құбылыс.
2-жүргізуші: Знание языков необходимо как воздух и вода. Изучение языков требует серьезного и ответственного отношения. Для дальнейшего процветания и развития нашего государства знание трех языков казахского, русского и английского обязательно.
3-жүргізуші: Veritable love to the country is unthinkable loveless to the language, Language of - it foremost, it gives an uni city folk traditions.

1-жүргізуші: Елбасымыздың үштұғырлы тіл саясаты да біздің колледжімізде жалғасын табуда.Қазақстан көпұлтты мемлекет. Қазіргі таңда елімізде 130 - дан астам ұлт өкілдері тұрады. 1995 жылы ұлтаралық татулық пен тұрақтылықтың феномені – Қазақстан халықтары Ассамблеясы құрылды. Бұл – ешбір елде болмаған ерекше, саяси маңызы зор құрылым.
2-жүргізуші: Казахстан – многонациональное государство. В нашей стране проживает более 130 наций и народностей и все живут дружно, одной сплоченной семьей и зовутся казахстанцы.

3-жүргізуші: Kazakhstan is our common home. Besides Kazakh and Russian people, there are 2 thousand representatives of about 130 peoples in Kazakhstan.

Кадырханова Айгерим

1-жүргізуші:

Тілі бөлек болғанымен тілек бір,
Ұлы достық мәпелеген жүрек гүл.
Қазақстан бар ұлысқа шаңырақ,
Шайқалмастан шаттығымыз тіреп тұр.

2 -жүргізуші: Абай писал: Человек, изучивший культуру и язык иного народа, становится с ним равноправным» и действительно, его слова нашли подтверждение в жизни. Сегодня независимо от национальной принадлежности и русские, и казахи, люди других национальностей, проживающие в нашей стране, обладают равными правами: правом голоса, правом выбора, правом на труд, медицинское обслуживание, правом на защиту.
3-жүргізуші: I'm Kazakh, and one of the Kazakh I don't need others opinions Kazakh is one of the nations in the world And now listen to voice the world
1-жүргізуші:Қазақстанәртілдесөйлейтінхалықтардыңбасынбіріктіріпотырғанмемлекет. Қазақстанбіздіңдостықүйіміз.

Назар Жақсылық пен Алиева Раушанның орындауында «Бір үйдің баласындай» әнін қабыл алыңыздар.
2-жүргізуші: Хорошее знание и развитие родного языка, умение пользоваться выразительными средствами иностранных языков - самая лучшая опора для каждого человека в его общественной и творческой деятельности.
1-жүргізуші: Енді келесі кезекті ***«Тапқыр достар»*** сайысына берсек. Осында отырған білім алушылар арасынан екі топқа үш студенттен керек. Қазір сіздерге арнайы сұрақтар қойылады, ал сұрақтың жауабын берілген әріптерден бастайсындар. Мысалы: Ө, Қ әріптеріне «Бүгін қандай күн?» деген сұраққа «Өте жақсы күн», «қызықты күн» деп жауап беруге болады.

Ә - Ғ әріптері

1. Кім болғың келеді?
2. Күз мезгілі ұнай ма?

(Д, У)

1. Назови любимое блюдо
2. Как проводишь свободное время?

(S. A)

1. What season do you like?
2. Who is your friend?

Келесі кезең ***«Кім жылдам?»***. Бұл бөлімде қағазға жазылған әріптерді рет- ретімен қойып үш тілде сөз құрастыру тапсырылады.

1-ші топ: алыс, тату, вода, язык, four, film.

2-ші топ: бата, бейбітшілік, гимн, дочь, girl, life.

Соңғы кезең ***«Сиқырлы сандық».*** Бұл кезеңде әр топқа 5 мақалдан беріледі.Сол мақалдарды жалғастырып, белгіленген сөзді үш тілде айтуы қажет.

1 - жүргізуші: Көп - көп рахмет, ойынға қатысушылар! Сіздерге алдағы уақытта да осындай белсенді, білімді, өнегелі бола беріңіздер дейміз. Сонымен, құрметті көрермендер, Әр адамда өз анасынан басқа,

Жебеп тұрар, демеп тұрар арқада.
Болу керек құдыретті төрт ана
Туған тілін - түп қазығың, айбының,
Туған жерің сатылмайтын байлығың.
Туған дәстүр, салт - анасы, тегі,
Шуақ шашар қадамына үнемі.
Және туған тарихы
Төрт анасы қорғамаған халықтың
Еш уақытта бақ жұлдызы жанбаған.
Қасиетті бұл төрт ана –
Тағдырының тынысы.
Төрт ана үшін болған күрес –
Күрестердің ұлысы!

2-жүргізуші:

Язык отцов, язык тысячелетий
Ты временем, как глина обожжен
В тебе - удар меча и посвист плети,
Мужская гордость и горячность жен.
Тебя по жилам к нам перенесло
И ты звучишь, переполняя тело
Ударом сердца, колоколом души

Төремұрат Хабибула прочитает стихотворение Расула Гамзатова «Родной язык».

3-жүргізуші: Oh, friend unseen, unborn, unknown,
Student of sweet English tongue,
Read out my words at night alone:
I was a poet, I was youngSince I can never see your face,

And never shake you by the hand,
I send my soul through time and space
To greet you. You will understand.

1-жүргізуші:

Әрбіртілдесөйлеәлемдітаңқылып,
Анатілінбілмейөскенәңгүдік.
Өсерболсаң, байтақдалантұрғанда,
Қазақтіліжасаукерекмәңгілік,- дейотырып, біздерұлан - ғайырболашақиесіміз, үмітартар, арқасүйеразаматтарымыз. Осындайбай, асыл, алыпмұраны - біз, жасұрпақәріқарайжалғастыруымызкерек.

Осымен «Үш тұғырлы тіл - заман талабы» атты тәрбие сағатымыз өзмәресінежетті.Көріскеншекүнжақсыболып, аспанымызашықболсын! Сау болыңыздар!

2-жүргізуші: Хотим завершить нашу программу словами президента Н. А. Назарбаева;«Для народа нет лучше и дороже, чем родной язык, который остр как алмаз, чуткий как парящий орел, мягкий как свинец, и оружие, защит, и древний, и вечно молодой.»

3-жүргізуші: Thank you, good bye!

Оқытушы:Койшыгулова А.К.

Мамандығы: «Бастауыш білім беру»

Біліктілігі:«Өзін-өзі тану пәнінің мұғалімі»

Тобы-ӨБ-31

Күні: 24.09.2016ж.

Тәрбие сағатының тақырыбы:Тіл-тірегіміз,соғып тұрған жүрегіміз

Тәрбие сағатының мақсаты:1)Студенттерді туған халқының тілін қастерлейтін саналы да парасатты азамат етіп тәрбиелеу

2)Ана тілдің көркемдігін,байлығын,кеңдігін,тереңдігін дәріптеу арқылы студенттердің бойына сіңіру

Көрнектілігі:интерактивті тақта,плакаттар,нақыл сөздер.

Әдісі:топтық жарыс.

Түрі:топ сағаты.

Топ жетекшінің кіріспе сөзі.

1-жүргізуші:

Тілім менің мен өзің деп мақтанам,
Басқа тілдің тарих сыры жат маған
Туғаныма мендағы қазақ болып,
Ана тілім барыңменде мақтанам.

Құрметті ұстаздар мен студенттер!Бүгінгі Тіл мерекесіне арналған «Тіл-тірегіміз,соғып тұрған жүрегіміз» атты топтық сағатымызға қош келдіңіздер!

2-жүргізуші: Ана тілі-адам болып жаралғаннан бері жан-дүниесінің айнасы,өсіп-өніп,түрлене беретін,мәңгі құламайтын бәйтерегі.Ана тілі журектінің терең сырларын,халық тарихының барлық кезеңдерін,жанның барлық толқындарын ұрпақтан-ұрпаққа сақтап отыратын қазына.

1-жүргізуші:Біз бүгін Тіл тірегіміз,соғып тұрған жүрегіміз атты сынып сағатымызды студенттер арасындағы топтық жарыс ретінде өткіземіз.

2-жургізуші:1-ші топтың аты:Жауқазын

2-ші топтың аты:Қызғалдақ

Анамыздай сыр шерткен,
Ақыл,білім үйреткен.
Қазақ тілін оқыдым,

Ерекше зор құрметпен,-дей отырып,біз студенттердің қазақ тіліне қаншалықты бай екенін тексеру мақсатындағы жарысымызды бастаймыз.

1-жүргізуші: Жарысымыздың шарттарымен таныстыра өтейік.

1-ші:мақал мәтердер сайысы.

2-ші:Тіл жанашырларын ата.

3-ші:Кім шешен?

4-ші:Ойлан тап.

5-ші:Тұрақты тіркестер.

2- жүргізуші:

Ана тілің арың бұл,
Ұятың боп тұр бетте,
Өзге тілдің бәрін біл,

Өз тіліңді құрметте,-дей отырып Назарбекова Жансаяның тіл туралы өз шығармашылығынан өлең оқып береді.

1)Тоқсан ауыз сөздің тобықтай түйінін білдіретін мақал-мәтелдермен ойынымызды бастаймыз.

1)Дәлелсіз сөз...(желмен тең).
2)Ине көзінен сынады...(шешен сөзімен сынады).
3)Шебердің қолы ортақ...(шешеннің сөзі ортақ)
4)Қаһарлы сөз...(қамал бұзар).
5)Тауды,тасты жел бұзар...(адамзатты сөз бұзар).
6)Жақсы байқап сөйлер...(жаман шайқап сөйлер).
7)Ана сүті бой өсіреді...(ана тілі ой өсіреді).
8)Тілі жеткенше сөйлеген шешен...(қолы жеткенше нұсқаған көсем).
9)Жыланның уы тісінде...(адамның уы тілінде).
10)Тілден артық...(қазына жоқ).

2)Тіл жанашырларын ата!

1)Туып өскен Торғайдың даласында,
Қайран елі-қазағым санасында.
Тілі үшін жазықсыз жала шеккен
Арысың кім ойланбай табасыңба?
(А.Байтұрсынов)

2)Алтын тілім деп соққае сұм жүрегі,
Біріксе деп армандаған түркі елі.
Жырлап өткен баба тілім танытқан ,
«Мен жастарға сенемін» деп еді.
(М.Жұмабаев)

1-жүргізуші.

Өлеңге ақ бәрінің бар таласы ,
Сонда да солардың бар таңдамасы .
Іші алтын,сырты күміс сөз жақсысы,
Қазақтың келістірер қай баласы?

3)Кім шешен?.Яғни,бұл ойында өлеңнің жалғасын таба білуіміз қажет!

1)Бұрынғы ескі биді тұрсам барлап,
Мақалдап айтады екен сөз қосарлап.
....
....
Ақындары ақылсыз надан келіп,
Көр жерді өлең қыпта жоқтан қармап.

2)Ерлік,елдік,бірлік,қайрат бақ ардың,
Жауыз тағдыр жайды бәрін не бардың.
....
....
Алтын куннен бағасыз бір белгі боп,
Нұрлы жұлдыз бабам тілі сен қалдың.

4)Ойлан тап!(Ортаға студенттеріміздің бірі шығып,шар таңдап,ішіндегі сөзді тобына ымдау арқылы корсетеді)

5)Тұрақты тіркестер:

1)Ақ саусақ-жалқау
2)Атарға оғы жоқ-ашуланған адам
3)Жалғанды жалпағынан басу-молшылықта өмір сүру
4)Көзге түртсе көргісіз-қараңғы
5)Мұзға отырғызу-алдау
6)Сөзі түйеден түскендей-дөрекі сөйлеу

1-ші жүргізуші:

Тіл мұңы

Қазағымда(Өнер алды-қызыл тіл»дейді,
Тілдің жайы өзегімді өртейді .
Қазағымның кейбір шіркін жандары,
Өз тілінде таза сойлеп білмейді.

Бүгінгі сынап сағатымызға белсене қатысқандарыңыз үшін алғысымызды білдіреміз!Осымен сынып сағатымызды аяқтаймыз!Қош сау болыңыздар!